

ZEYNEP CEMALİ ÖYKÜ YARIŞMASI

ÖDÜLLÜ ÖYKÜLER 2014

Zeynep Cemali Öykü Yarışması **5**

Sunum Dr. Müren Beykan **7**

2014 Ödülleri

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

Yelkenli: Deniz Angın **14**

İKİNCİLİK ÖDÜLÜ

Kutupyıldızı: Sıla Hatipoğulları **20**

ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ

Mavi Gözli Kadın: Delfin Tuna **32**

SEÇİCİ KURUL ÖZEL ÖDÜLÜ

Umut Sahaf: Ceren Nisanur Atış **38**

SEÇİCİ KURUL ÖZEL ÖDÜLÜ

Kaybolan, Gözlerinin İçinde: Çağla İdil Ata **43**

2014 Okumalık Öyküler

Büyükannemin Şekerleri: Berfin Ada Özbak **52**

Neden Topumuz Hep Denize Kaçar?: Feyza Zehra Kabasakal **56**

Umuda Yolculuk: Ozan Aksu **62**

Altı Yüz Yetmiş İki: Vesile Nilsu Duran **65**

Toz: Zeynep Nazlı Kadioğlu **72**

Zeynep Cemali Öykü Yarışması

Çocuk ve gençlik edebiyatının uzman yayınevi Günışığı Kitaplığı, çocuk edebiyatının çok erken yitirdiği, unutulmaz öykücü Zeynep Cemali'nin anısını yaşatmak amacıyla, 2011'den beri her yıl düzenlediği öykü yarışmasında, ilköğrençliğe adım atan çocukları edebiyata özendiriyor, geleceğin yazarlarının yetişmesine öncülük ediyor. Seçici kurullarını her yıl edebiyatımızın önemli isimlerinin oluşturduğu Zeynep Cemali Öykü Yarışması'nı Milli Eğitim Bakanlığı tüm yurttan duyuruyor.

Türkiye genelinde 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerinin katılabildiği yarışmanın teması her yıl, Zeynep Cemali'nin çok okunan roman ve öykü kitaplarından seçilen bir başka cümleden yola çıkıyor. Gençler öykülerini 2011'de "kardeşlik", 2012'de "hoşgörü" ve 2013'te "arkadaşlık" temalarında yazmıştı. Yarışmanın 2014 teması ise "umut"tu ve öykülere kılavuzluk edecek cümle, Zeynep Cemali'nin İtalyanca'ya da çevrilen ünlü romanı *Ballı Çörek Kafeteryası*'ndan "*Belki yıllardır ilk kez gülümsedi,*" olarak belirlenmişti. Yarışmanın 2015 teması "cesaret"; kılavuz cümlesiyse, Cemali'nin *Güzelce'de Bir Kaçak*, Memo adlı romanından "*Yüzlerindeki kararlılık, gelecek günlerin mustusu gibiydi,*" olacak. ■

Çocuklar, gelecek günlerin yürekli yazarları, edebiyat okurları olsun diye ısrar eden bir davet: Zeynep Cemali Öykü Yarışması.

Dr. Müren Beykan

“Çok parlak bir yaz gecesi gökyüzüne bakarsanız yıldızların el ele tutuşmuş üç çocuk gibi dizildiğini görebilirsiniz. Kim bilir, belki bir gün düşlerini yakalarlar.” İzmir’den 8. sınıf öğrencisi Ege Akıllı, birlikte tatilin keyfini, büyüklerden öğrenilenlerin vazgeçilmezliğini ve ne yazık ki yetişkinlerin yaşamları darmadağın eden politikalarıyla örselenen arkadaşlığı anlattığı “Denizyıldızı Çocukları” adlı öyküsünü böyle sonlandırmıştı.

Çağdaş edebiyatımızın önemli öykü ustalarından Cemil Kavukçu da, öykünün, öykü yazmanın büyüsunü şöyle anlatıyor: *“Günlük yaşamda birçok kez gördüğümüz, duyduğumuz halde önemsemediğimiz, belki de farkına varmadan geçip gittiğimiz küçük ayrıntılarla bir öyküde karşılaştığımızda hazine sandığının anahtarını bulmuş gibi oluruz. Yazar çok iyi bildiğimiz bir şeyden söz ediyordur. Bu, bizde bir sabicilik duygusu uyandırmasını ve ona inanmamızı sağlar. Öyle ki, yazılanların kurgu olduğunu bildiğimiz halde, gerçekmiş gibi algılarız...”*

Cemil Kavukçu, Zeynep Cemali Öykü Yarışması'nın internet sayfasında öykü sanatını anlattığı "Öykü Öykü" adlı yazısında anlatıyor bunları. Ve bu yıl "umut" temasını dillendiren öğrenciler bizlere hazine sandıkları sundular, şaşırtıcı hayal güçleri, sürprizli sonlar... Zeynep Cemali'nin *Ballı Çörek Kafeteryası* adlı romanındaki "Belki yıllardır ilk kez gülümsedi," cümlesinin ışığında yazmışlardı; hemen hepsi umudun bir başka yorumunu, yaşama sıkı sıkı tutunmanın felsefesini yaptılar.

2014'ün ilk ayından mayıs ortalarına dek Günışığı Kitaplığı'na 550'nin üzerinde öykü ulaştı. Umut deyince, neler neler gelmiş gençlerimizin aklına. Genelde, ayrı düşmüş aile bireylerinin birbirine kavuşmasını, hastalıktan ya da yoksulluktan kurtulmayı, iyi bir meslek sahibi olabilmeyi, uzak diyardan ülkeye kavuşmayı umut etmekler başrollerdeydi. Ancak, kelebeğe tutunmuş bir çiçek tozunun bilinçaltındaki çiçek olma umudu gibi, savaştan kaçarak çadır kente ulaşmaya çalışan sığınmacıların keder dolu umudu gibi, bir deneğin simülasyondan kurtulma umudu gibi, bir topun onunla sevinç bulacak engelli bir çocuğa ulaşma umudu gibi sıradışı umutlar, şaşırtan kurgularla yazılmıştı.

Öğrenciler bu yıl seçici kurulu gerçekten şaşırttılar. Gençler yazarken, öğretmenlerini ya da ebeveynlerini memnun etmek uğruna, genelgeçer kalıplara teslim oluyor, şablonların dışına çıkamıyor diye hayıflanıyorlardık; ama "umut" temasında umut vaat eden özgür öykülerle dikkatimizi çektiler. Hele kız öğrenciler, özgürce yazabileceklerini, hatta fantastik kurgular düşleyebildiklerini ispatladılar ki, ayağımızı yerden kestiler demek doğru olur. Üstelik, bu fantastik ya da büyümlü ger-

çekçi öykülerin çoğunlukla Anadolu kentlerinden çıkıp gelmesi hepimizi ayrıca sevindirdi, hem de yarışmanın bu yılki temasını daha da anlamlı kıldı.

"Umut" öyküleri koleksiyonunun bu niteliği 2014 sonuçlarını da etkiledi: Her yıl olageldiğinden farklı olarak, öykünün büyümesine kapılmış 3 değil, 5 çocuğumuzu kucakladı seçici kurul ve dereceye giren ilk üç öyküyle yetinmedi, ayrıca iki güzel öyküyü de Seçici Kurul Özel Ödülü'ne değer buldu. Ve geçen yıllarda olduğu gibi, dereceye girmese de, seçici kurul üyelerinin gönlüne değen beş öykü de bu kitapçığın "Okumalık Öyküler" bölümünde yer almaya hak kazandı. Gençlerimizi kutlamak sevinç hepimize.

Bu yıl devlet okullarından yarışmamıza katılım özel okullara yaklaştı. En çok umut öyküsü yazan öğrenciler İstanbul'dandı yine; her yıl tekrarlıyoruz bunu. Ankara ve İzmir'in öykücü gençlerini Konya, Bursa ve Sakarya izledi. İlk defa Gümüşhane, Bartın ve Kastamonu'dan öyküler geldi. Malatya, Manisa, Mersin katılımlarıyla sevindirdiler. Ne ki, Erzincan, Van, Hakkâri, Kırıkkale, Uşak gibi bazı illerden ses yok. Umudumuz gelecek yıllara.

2014 seçici kuruluna emek veren usta yazarlar, Adnan Binyazar, Mavisel Yener, Leyla Ruhan Okyay ve ülkemiz çocuk edebiyatının düşünürlerinden Prof. Dr. Sedat Sever'di. Seçici kurulunda yer aldığım yarışmanın raportörü ise her zamanki gibi Hande Demirtaş'tı. Hepsine, çocuk ve gençlik edebiyatına verdikleri büyük emek ve gençleri edebiyatla buluşturma çabalarına tutkulu katkıları için teşekkür az kalır.

Ufukta 2015 yarışması da göz kırıyor. Seçici kurulunda yine ünlü yazarlar Yalvaç Ural, Behçet Çelik,

Neslihan Önderoğlu ve Ayfer Gürdal Ünal'ın görev alacağı 2015 Zeynep Cemali Öykü Yarışması'nın teması, "cesaret" olarak belirlendi bile. Temaya kılavuzluk edecek cümle ise, Zeynep Cemali'nin, Toros Dağları'ndaki köyünde çocuk yaşında kan davasıyla karşılaşan Memo'nun öyküsünü anlattığı *Güzelce'de Bir Kaçak*, *Memo* adlı romanından: "Yüzlerindeki kararlılık, gelecek günlerin muştusu gibiydi."

Gençler, edebiyatın en başta öykü demek olduğunu ve kendi öykülerimizin içinde yaşarken, hepimizin, başkalarının öykülerine de değerek öykü öykü çoğaldığımızı, dünyanın kurulalı beri böyle döndüğünü, iyi edebiyat okuyarak içselleştirecekler.

Edebiyat ustamız Cemil Kavukçu, "Öykü yazmanın tek bir sırrı vardır: Olabildiğince iyi öyküler okumak. Öğrenmek istediğimiz her şey onların içinde vardır," diyor. Bu yarışma sayesinde, öğrencilerin öykü olma yolundaki nice yazısını okuyoruz; onların da daha çok öykü okuyacağına, çevrelerindeki canlı öyküleri fark edeceklerine, bu dünyayı paylaştıkları başka başka canlıların da kendi öyküleri içinde yaşamakta olduklarının ayırdına varacaklarına, dünyanın bir bütün olarak öyküsünü seveceklerine güveniyoruz.

Yarışmak bahaneyken, edebiyatın gücünü duymamak gençlere işaret edilebilecek en büyük keyif. Yarına dair umudu çoğaltan bir keyif. İstanbul'dan Ozan Aksu'nun öyküsünü noktaladığı gibi: "Belki de uzun zamandır ilk kez gülümsedi çocuk. Güneşle beraber yeni bir umut, yeni bir yaşam doğuyordu çocuk için..." Her gün hepimiz için doğuyor güneş, ama en başta taş yürekleri ısıtmasını dileyelim. ■

ZCEG 4

konferans içerikleri Aralık'ta Keçi'nin KIŞ 2014 sayısında!

Günüşiği Kitaplığı'nın, uzun yıllardır düzenlediği konferans ve seminerlerin içeriklerini yayımlamak amacıyla hazırladığı e-dergi Keçi'nin ilk sayısı **YAZ 2014** Haziran'da çıktı. Necati Tosuner, Feyza Hepçilingirler, Selim İleri, Karın Karakaşlı, Cemil Kavukçu, Müge İplikçi, Behiç Ak, Gülten Dayıoğlu, Semih Gümüş ve Prof. Dr. Sedat Sever gibi usta kalemlerin yazılarına yer veren **ÖZEL SAYI** ise Eylül 2014'te okurla buluştu. Dördüncüsü düzenlenen, çocuk ve gençlik edebiyatı ve yayıncılık konferansı Zeynep Cemali Edebiyat Günü'nün içeriklerine, Aralık 2014'te yayımlanacak **KIŞ 2014** sayısından ulaşılabilir.

2014

4. YIL

2014 teması

UMUT

*“Belki yıllardır
ilk kez gülümsedi.”*

Zeynep Cemali'nin
Ballı Çörek Kafeteryası
kitabından tema cümlesi.

SEÇİCİ KURUL

Adnan Binyazar
Leyla Ruhan Okyay
Mavisel Yener
Prof. Dr. Sedat Sever
Dr. Müren Beykan

Yalın, duru bir Türkçe ile yazınsal kurgu oluşturmadaki başarısı, temaya uygunluğu, karakter çerçevesini başarıyla yapılandırması nedeniyle...

Deniz Angın

7. sınıf öğrencisi

Trabzon, Şehit Öğretmen
Gürhan Yardım Ortaokulu

“Hikâyenin teması umut olmalıydı. Bunun hakkında düşünürken bir insan için umudun ne demek olduğunu anlamaya çalıştım. Normal bir insan için umudun anlamı çok büyüktü. Kimine göre umut milli takımın maçını izlerken hissettiği bir duyguyken, kimi için sağlıklı bir çocuk yetiştirebilme hayali. Çok geniş bir kavram. Bu yüzden yazarken bakış açımı küçülttüm. Kim için umut? Bir çocuk için. Bu sayede kendimden de bir şeyler katmam daha kolay olur, diye düşündüm. Önce farklı fikirler vardı aklımda. Yürümeyi umut eden bir çocuk gibi. Sonrasındaysa aklıma ‘Yelkenli’deki Elif’in umudu geldi. Beklemek, beklemenin getirdiği sabır. Umut etmek. Ama sürekli, durmadan umut etmek. Umudunun peşini bırakmadığında, yılmadığında, beklediğinde, sabrettiğinde, hayalinin gerçek olması... Sanırım bu duygu ve düşünceler içinde yazdım ‘Yelkenli’yi. Umudun farklı bir açıdan görülmesini istediğim için.”

YELKENLİ

Belki de yıllardır ilk kez gülümsedi. Masmavi gökyüzüne baktı. Çantasını tek omuzuna atarak koştura koştura sahile çıktı. Her zaman olduğu gibi limana bakan banka oturdu. İçi kıpır kıpırdı, bu sefer kesinlikle görecekti onu. Bembeyaz yelkenini, ay yıldızlı bayrağını, türkuvaza boyanmış gövdesini... Zaten Zehra ne demişti? Bugün elbet bir tanesi demir atacaktı bu limana. Zehra’nın babası gazeteciydi bir kere. Yalan yanlış konuşmasına imkân yoktu. Elif, ikinci kez gülümsedi, masmavi gökyüzüne doğru. Beş yıldır hiç gülümsemiği kadar kocaman gülümsedi hem de.

Ellerini iki yanına koyup bacaklarını sallamaya başladı. Acaba ne zaman gelirdi ki? Güneş batmadan önce mi, sonra mı? Yoksa çok daha geç mi? Belki de yarım saate gelmiş olurdu. Beklemek öyle zordu ki. Sanki beş yıldır beklemiyormuş gibi. Sabır ve umutla... Beklemek...

Annesi bu akşam zeytinyağlı dolma yapacaktı. Yanına da pilav... Hem de surf Elif seviyor diye. Ama Elif bu akşam eve yemek saatinde gidebileceğinden emin değildi. Çünkü geç gelme ihtimali vardı. Geç olsa da Elif bekleyecekti onu. Gelir de burada Elif'i bulamazsa çok üzülmez miydi? Tıpkı Elif'in her gün üzüldüğü gibi...

Giderken çok net konuşmuştu. "Beni tam burada bekle, işimi halleder halletmez döneceğim." Elif de her gün, yaz kış demeden, yağmur soğuk dinlemeden bekledi bu bankta. Kaç sefer uyuyakaldı, kaç sefer güneşin batışıyla umudunun doğuşunu ertesi güne erteledi. Ama her sabah gözlerini kendi odasında açtı. Gerçi orası sadece onun odası değildi. Hep birlikte, salondaki çekyatta yatıyorlardı. Evin sobalı tek odası orasıydı çünkü. Çoğu zaman odadan da soğuk olan sobaları oradaydı. Isınmak öyle zor olurdu ki, geceleri kardeşi annesinin koynuna girerdi. Elif de yatağın diğer ucunda uzanırdı. Ama annesi ona da sarılmayı, onu da ısıtmayı asla unutmazdı. Kardeşi hiç bilmiyordu onu. Tanısaydı eğer, o da her gün gelirdi bu banka. Emindi Elif. Ama Kerem onun sefere çıkışından beş ay sonra doğdu. Keşke yelkenliyle o da açılabilseydi engin denizlere, türkuvaz yelkenlerin rüzgârda dans edişini görebilseydi. Tanısaydı o da babamı, diye bunları düşünmediği tek bir gün bile yoktu Elif'in.

Daha dikkatli baktı denize. Evet, dalgalarla salınan oydu. Yüreği hop etti Elif'in. Babasının yelkenlisi, gözleri gibi türkuvaz rengindeydi. Gözlerine inanamadı. O güzel renk, mavi ile yeşilin cümbüşü, hasreti ve birlik-teliği olan türkuvaz rengi şimdi masmavi denizde, dalgalarla koyun koyuna ve limana doğru geliyor. Biraz

daha yaklaştı Elif'in türkuvaz rüyası. Belki her gün yeniden gördüğü ve her gün yeniden inanmak istediği tek rüyası. İyice yaklaştı, ama o yaklaştıkça Elif'in rüyası, hayalleri, umudu uzaklaştı. Bu sadece küçük bir balıkçı teknesiydi. Olsun, yine de heyecanlandırmıştı Elif'i.

Elif buraya, bu banka her gün geliyor, gelirken de boyalarını, resim kâğıtlarını ve kalemlerini yanından ayırmıyordu. Resim derslerinde, bulduğu her boş köşeye o yelkenliyi konduverirdi. Çanakkale konulu resminde, Koca Seyit'in arkasında bile günümüzden bir yelkenli dururdu. Resim öğretmeni ona 'Yelkenli' lakabını takmıştı bu sevdasından dolayı. Öğretmeni de biliyordu olanları, değil yalnızca Elif'in resim yeteneğini, türkuvaza olan tutkusunu, hasretini ve umudunu da... Yaptığı resimleri yerel bir gazetede yayınlattı ayrıca hikâyesinden söz etmişti.

Yanına birinin oturduğunu hissedince kafasını yavaşça kaldırdı. Gelen Mustafa'ydı. Okuldaki en yakın arkadaşı. Minik burnunun üstünde yuvarlak çerçeveli kırmızı bir gözlüğü olan, Elif'ten bir hayli kısa bir çocuktu Mustafa. Burnunu kolunun yenine silerdi durmadan. Yine burnunu siliyordu.

"Yine mi bekliyorsun? Sıkılmadın mı bekleyip durmaktan?"

"Yoo, sıkılmadım. Hem de hiç. Hem Zehra babasından duymuş. Yelkenlinin biri demir atacmış limana. Kesin babamın yelkenlisi. Gittiği krallıklardan topladığı altın ve mücevherlerle dönecek işte. Çok ağırılar ya, ondan yavaş geliyor, anlasana akıllım."

Bu Elif'in yıllardır söyleyip durduğu bir şeydi. Macera kitapları okuyup, denize açılan insanların bir sürü

ganimetle geri döndüklerini duyunca, babasının yükün ağırlığından dolayı çok yavaş geldiğini düşünmeye başlamıştı.

Mustafa kafasını iki yana salladı. “Elif... Kızacaksın biliyo’um ama... Ahmet’in dediğine gö’e baban kaza yapmış. Öldü diyo’la’dı.” Elif dirseğiyle Mustafa’nın kurgularına vurdu öfkeyle.

“Sus, deme öyle!” Bu ses ondan mı çıkmıştı? Mustafa’nın ürktüğünü görünce, sesini alçalttı ve hızlıca devam etti. “Benim babam öyle kaza falan yapmaz bir kere. İyi bir denizcidir o. Dönecek bugün. Biliyorum. Beklemeyeceksen git hadi!”

Mustafa bir şeyler söylemeye çalıştı ama faydasızdı. Elif beklemekte kararlıydı. Çaresiz bir şekilde uzaklaştı. Elif’i yalnız bırakmıştı. Elif bu masalları çok duymuştu. Ama artık kocaman kızdı, 11 yaşındaydı. Onu kandıramazlardı. Babası mutlaka dönecekti. Kimse babasının döneceğine dair umudunu yitirmesine sebep olamazdı. Söz vermişti.

Güneş ha battı ha batacak vaziyetteydi. Elif beklerken, iki küçük balıkçı teknesi ve kırmızı bir yelkenli gelmişti limana. Annesi birazdan sahile iner, Elif’i koldundan tuttuğu gibi eve götürmeye çalışırdı. Rüzgâr da esmeye başlamıştı zaten. Avucuna biraz sıcak hava üfleyip, ellerini ovuşturdu. Gözleri yavaş yavaş kapanırken ufuk çizgisinin yakınlarında türkuvaz bir yelkenli belirivermişti. Elif bankın üstüne çıkıp gözlerini ovuşturdu. Dalgalanan kırmızı bayrağı görünce, bir daha ovuşturdu gözlerini. Geliyordu işte! Yıllardır bir umut beklediği babası geliyordu!

Ne yapacağını bilemez bir vaziyette bir sağa bir sola yürüyordu. Elleriyle saçını geriye yatırıyor, sonra da

beğenmeyip omuzlarından aşağı salıyordu. Eteğini pililerinden tutup dizine indiriyordu. Kalbi pır pır atarken, gözleri yelkenliyi kolaçan ediyordu. Bir daha gözden kaybetmeyecekti onu. Dakikalar geçtikçe limana daha da yaklaşıyordu yelkenli.

Elif limana inip bekledi babasını. Son bir kez eliyle saçını başını düzeltip, demir atmış yelkenliye baktı. İçinden, evdeki eski çerçevelerdeki resimlerinden bildiği, giderken hatırladığı kirli sakallı yüzüyle babası çıkmıştı. Türkuvaz rengi gözleri parlıyordu. Karşısında Elif’i görünce önce afalladı. Ama Elif çoktan koşup sarılmıştı bile babasına. Babası yüzünü kızının omuzuna gömüp kokusunu içine çekmişti.

“Sana geleceğim demiştim değil mi, benim küçük Yelkenli’im?”

Elif bundan yıllar sonra öğrenmişti asıl hikâyeyi. Babasını ona döndüren hikâyeyi. Resim hocasının gazetelerde yayımladığı resimlerini görünce babasının kaza sırasında yitirdiği anlarının geri döndüğünü, sonra da bir umut, yelkenlisini tamir edip küçük kasabalarına doğru yol aldığını. Hepsi Elif sayesinde olmuştu. Elif ve onun bitmek tükenmek bilmez umudu sayesinde. ■

Sorunsal bir konuyu yazınsal bir bağlamda yansıtmayı başardığı, yalın bir dille temaya uygun bir kurgu oluşturması nedeniyle...

Sıla Hatipoğulları

8. sınıf öğrencisi

İstanbul, VKV
Koç Özel Ortaokulu

“Umut, her insanın kalbinin bir köşesinde olan bir duygudur. Fakat bu duyguyu her saniye doya doya yaşayabilen ya da kilitli bir kapının ardına hapsedenler vardır. Aslında benim hikâyemin de temeli buna dayanıyor. İnsanlara umut denen duygunun görüldüğünden çok daha güçlü olduğunu göstermek istedim. Bu hikâyeyi yazmadan önce göç konusunda Bulgar göçmeni dedemden yardım istedim. Bana her şeyi o kadar açık ifade etti ki, kafamda her şey bir anda şekillenmişti. Hikâyemi yazarken o zavallı küçük kızın yürek burkan ama sonunda da parlayan bir yıldızı olduğu öyküsünü ben de onunla birlikte yaşadım. Bazen çaresiz, bazen şaşkın, bazen mutlu ama çoğu zaman umut dolu hissettim.”

KUTUPYILDIZI

Bir yudum su içti; sonra da, sanki tüm basın mensuplarıyla ve konuklarla göz teması kurmaya çalışıyormuş gibi salonu süzdü. Salon sessizliğe bürünmüştü. Fotoğrafçılar çekinerek fotoğraf çekiyorlardı ki, bu sessizliği en arka sıradaki bir gazeteci bozdu: “Yeni kitabınız çok beğenildi Defne Hanım. Bize biraz bahseder misiniz?” Ünlü yazar keskin bakışlarını yumuşatarak gülümsedi; “Elbette,” dedi. “Fakat zaten kitaba bir göz gezdirerseniz, ilk sayfadaki sözden hareketle kitabın neden bahsettiğini anlarsınız.” Gözlerini salona çevirdi ve kitabındaki ilk cümleyi söyledi: “Umudun senin yeşeren dallarıdır, ki bu dalların koparsa, dev gibi gövden olmuş, ne fayda.”

Salondaki tüm fısıldaşmalar kesildi ve tüm gözler kürsüye çevrildi. Başka bir gazeteci elini kaldırdı ve herkesin aklını kurcalayan o soruyu soruverdi: “Kitabın adı neden bu? Yani neden Kutupyıldızı?” Salonda yine

fısıldaşmalar başlamıştı. Herkes bir tahminde bulunuyor olmalıydı ki, yazar elini kürsüye vurarak sessizliği sağladı. “Size şu kadarını söyleyeceğim. Hepinizin de bildiği gibi kitabımdaki hiçbir olay hayal ürünü değil. Her şey, Dünya’nın Güneş’in etrafında dönmesi kadar gerçek. Ben bu olayları bizzat yaşadım. Ve şimdi de size bunları özetleyeceğim. Sonra kitabın adının neden ‘Kutupyıldızı’ olduğunu anlarsınız,” dedi ve sahnenin ortasındaki sandalyeye oturarak öyküsünü anlatmaya başladı.

Yunanistan’daki küçük evimizde şöinenin içine attığım gazete parçalarının yanışını izliyordum. Dışarı soğuktan tir tir titriyor, ağaçlar bu soğuk fırtınadan korunmak için birbirlerine sokuluyordu. O sırada annem cezvede süt kaynatıyordu. Babam ise sedirde uzanmış, uyuyordu. Evdeki tek ses, şöinedeki çıtırdamalar ve dışarıdan gelen uğultulardı. Annem sütü kaynatmayı bitirmişti, ancak zamansız ve gürültülü bir kapı vurmasıyla cezveyi düşürüverdi. Babam homurdanarak ayağa kalktı. Saçı başı birbirine girmiş, yarı uykulu bir halde kapıya asıldı. Hiç beklenmedik bu misafir, gözlerini dikmiş, uykulu babama bakıyordu.

Sırtındaki silahıyla bir asker, hiç zaman kaybetmeden söze girdi: “Bir gününüz var. Hemen bu evi boşaltın.” Babam büyük bir şaşkınlıkla askere baktı. Annem koşarak kapıya geldi ve titretilen bir sesle, “Ne demek bu şimdi? Siz bize şaka mı yapıyorsunuz?” dedi. Sesindeki öfke ve şaşkınlığı ayırt etmek zor değildi. Asker gözlerini kısarak baktı, “Şaka yapıyor gibi mi duruyorum? Mübadeleden söz ediyorum. Anadolu’daki Rumlar buraya, buradaki Türkler’se Türkiye’ye... Antlaşma gereği, geldiğiniz yere döneceksiniz. Şimdi hemen pılınızı pır-

tınızı toplamaya başlayın.”

Annem, “Hayır!” dedi. Fakat asker silahını çıkardı. “Beni zor durumda bırakmayın ve ne diyorsam onu yapın.” Babam bu olanlara inanamıyordu. Oldukça sert bir ses tonuyla, “Bir günlük süre neyimize yeter asker efendi! Her şeyimizi burada bırakmamızı istiyorsunuz resmen.” Asker silahı elinde döndürerek, “Ben bilmem, süreniz bir gün. Daha fazla değil. Yarın buradan ayrılacaksınız,” dedi.

Babam büyük bir sinirle kapıyı askerin yüzüne kapadı. Annemin gözleri dolmuştu. “Şimdi ne yapacağız?” Çaresizlik her halinden okunuyordu. Babamın sinirleri yatışmamıştı, bir anda önündeki masayı tekmeledi. Bense annemin arkasına saklandım. Annem her şeyin düzeleceğini söyleyerek beni odama yolladı ama ben gitmedim. Duvarın arkasına geçip konuşulanları dinledim. Annem sakın bir ses tonuyla, “Ne yapılması gerekiyorsa onu yapmalıyız. Karşı çıkmak sadece aleyhimize... Tamam mı?” dedi. Babam somurtarak sedire çöktü. “Haklısın ama...” Sözün devamının gelmeyeceği belliydi. “Pekâlâ, yarın gidiyoruz. Yanımıza ne alabiliyorsak alalım.” Bunu dedikten sonra büyük bir hisimle ayağa kalktı ve salondan çıktı. Tam o sırada babamla göz göze geldik. Gözlerimdeki korku ve kederi ne kadar saklamaya çalışsam da boşunaydı, sonunda bıraktım gözyaşlarımı. Babam da normal şartlar altında duygularını saklamayı iyi bilirdi, ama ben görüyordum onun gözlerindeki umutsuzluğu, sefilliği, kederi ve en önemlisi de korkuyu. Babam korkuyordu.

Ertesi sabah aynı asker kapıya dayandı. “Hazır mısınız?” Annem başını salladı ve kocaman ve ağır bir sandık taşıyan babamın yanına koşup ona yardım et-

ti. Aklım odamdaki elbise ve oyuncaklarımda kalmıştı. Titrek bir sesle sordum: “Elbiselerim, oyuncaklarım?” Babam, “Buraya ne sığdırabiliyorsak onu aldık,” dedi, fakat eve bir göz attığımda, neredeyse her şeyin yerli yerinde durduğunu gördüm. Bu olanları aklım almıyordu. Her şeyimizi geride bırakacaktık. Oyuncaklarımızı, eşyalarımızı, evimizi, anılarımızı, mutluluğumuzu... Bizimle gelen tek şey ise gerçekleşmesi zor hayallerimizdi. Son kez evime el salladım ve elimde bez bebeğimle sokağa çıktım. Yanımda duran askere baktım ve kendimi ona yalvarırken buldum: “Lütfen, bizi sokağa atma. Annem ve babam çok üzülüyorlar, ben de çok üzülüyorum.” Bunları söylerken ağlıyordum. Asker zorla bakışlarını benden çekti ve anneme seslendi: “Şu çocuğu alın!” Annem beni çekiştirirken, askerin arkasını döndüğünü gördüm.

Köyden çıkmıştık sonunda. Bazı aileler faytonlarla gidiyorlardı, bazılarıysa sırtlarında yükleri, yürüyorlardı. Biz de yürüyen gruba katıldık. Yanımda bir kadın vardı. Bir elinde el kadar bebeğini taşıyor, diğer eliyle ise küçük çocuğunu tutuyordu. Gözlerindeki yaşama arzusunu görebiliyordum. Babam ve annemin aksine, bu kadın azimle sarılmıştı hayata. Bir gün mutlu olacağına, o çocukların büyüyeceğine inanıyordu. Bir süre sonra bana baktı ve gülümsedi, sanırım o da bendeki ümidi hissetmişti.

Zamanı belirlemek biraz güçtü ama aşağı yukarı üç saat geçmişti. Ayaklarımda, kesintisiz yürümekten yaralar ve şişkinlikler oluştuğundan emindim. Annemi paltosundan çekiştirdim. “Lütfen duralım,” dedim. Annemin de yorulduğu her halinden belliydi, fakat teklimi ısrarla reddetti: “Hayır kızım daba değil. Biraz

daba sabret!” Kabul etmekten başka çarem yoktu. Bez bebeğimi kolumun altına aldım ve etrafa göz gezdirdim. Kimse konuşmuyordu çünkü herkes aklını kurcalayan kötü düşüncelerle boğuşuyordu. Büyük bir kafille halinde yürüyorduk. Dediğim gibi, az sayıda fayton vardı, ama onlar da genellikle yaşlılar, hamileler ve sakatlarla dolmuştu. Yarım saatin sonunda bir tepeye gelmiştik. En ön sıradaki insanların oturduklarını gördüm. Bunun üzerine biz de oturduk. Herkes aç hayvanlar gibi yanında getirdiği az miktardaki yemeğine saldırmıştı. Bazıları dayanamayıp yemeklerinin tamamını yiyor, bazıları ise yemeğini diğer günlere ayırıyordu. Babam sandığı açıp bir parça ekmek aldı. Yara bere içinde kalmış elleriyle ekmeği üç parçaya böldü ve bir kâseye su doldurdu. Ekmeği yedikten sonra, dinlenen insanların arasında dolaşmaya başladım. Bazısı uyumuş, bazıları ise düşüncelere dalmıştı. Tepeyi kocaman bir kalabalık sarmıştı ama yankılanan tek ses, ağlayan bebek sesleriydi.

Kendime topluluktan biraz uzakta, kafa dinleyebileceğim bir oyuk buldum. Yere oturdum ve gökyüzüne baktım. Akşamın güzelliğinde yıldızlar ve ihtişamlı dolunay bana bakıyordu. Hepsi birbirinden güzeldi, ancak bütün bunların arasında dikkatimi çeken şey, o yıldız oldu. Diğerlerinden daba parlak ve daba gözalcıydı. Aynı bir kraliçe arı gibi diğerlerinin yanında fark yaratıyordu. Uzandım ve onu izledim. “Acaba bu yıldızın adı ne?” diye düşünürken uykuya dalıvermişim.

Ne kadar uyuduğumu bilmiyordum ama bir kadının bağırmasıyla uyandım. Ses az ilerideki topluluktan geliyordu. Etrafta koşuşturan bir kadından... Adımı

söyleyip, bana sesleniyordu: “Defne!”

O telaş ve korkuyla bez bebeğimi oyukta bırakıp sesin geldiği yöne koştum. Sonra da seslenenin annem olduğunu fark ettim. Zavallı kadın beni görünce ağlamaya başladı. “Defne! Neredeydin sen? Seni o kadar merak ettim ki!” Beni yanına çekip azarlamaya başlayacaktı ki, babam mani oldu: “Hadi gidelim. Zaten grubun en gerisinde kaldık,” dedi buz gibi bir sesle. Tam o sırada, oyuncağımı unuttuğumu fark etmişim ki, annem beni durdurup bağırdı: “Yine nereye gidiyorsun sen?” Bense debelenip duruyordum: “Bez bebeğimi unuttum. Onu almalıyım.” Annem beni çekiştir-meye devam etti. “Hayır, hiç zamanımız yok! Bak şuraya.” İlerleyen kabileyi gösterdi. “Çok geride kaldık! Hadi!” Gözyaşları içinde oradan ayrılmak zorunda kaldım. On bir yıllık ömrümde sabip olduğum tek dostumu yitirmiştim.

Yürüye yürüye ayaklarım yara bere içinde kalmıştı. Ayaklarıma sürekli kramplar giriyor, sanki bayılacakmışım gibi hissediyordum. Altı gün geçmişti ve gruptaki herkes bitkin haldeydi. Annem ansızın bir hastalığa yakalanmışçasına ayakta zor durmaya başlamıştı. Ona en iyi gelecek ilacın biraz yiyecek ve sıcak bir ev olduğunu biliyordum ama ne yazık ki, imkânsız hayal etmekten başka bir şey değildi bu. Babam, annem daba da bitkin düşmesin diye sandığı tek başına taşıyor ve bu onu çok ama çok zorluyordu. Alnında hiç dinmeyen ter damlacıkları, yüzünde ise kocaman bir umutsuzluk ifadesi vardı. Annemi ve babamı bu durumda görmek bana acı veriyordu.

Tam bu sırada bir kadın çığlığı duyuldu önlerden, fakat grup aldırış etmeden ilerlemeye devam etti. Ben,

annem, babam ve birkaç merhametli daba, kadının yanına koştuk. İlk önce ne olduğunu anlamadım, ama sonra kadıncağz kucığında taşıdığı iki yaşlarındaki oğlunu yere bıraktı. Hıçkırıklara boğulmuş olduğundan ne dediğini anlamak güçtü ama en azından bir şey apaçık ortadaydı: Oğlu ölmüştü. Kadın konuşmaya çalıştı. “Çok bitkindi, yemeğim ona yetmedi. Uyuduğumu sanıyordum, bir saattir uyuduğumu sanıyordum...” Kadının bu hali yüreğimi burkmuştu. Ona yardım edebileceğimizi düşünüyordum ama hayır, hiç beklemediğim bir şey oldu. Kadın, “O yoksa ben de yokum. Bu yola onunla çıktım, onunla devam edeceğim,” dedi ve oğlunu kucığına alarak karşıdaki ormanın derinliklerine koştu.

Annem hemen bana sarıldı ve, “Hadi, devam edelim! Çok geride kaldık,” dedi. Bunu söylerken benden güçsüzlüğünü ve bitkinliğini saklamaya çalıştığını fark ettim. O zaten pes etmişti. Resmen ölümü selamlıyor, kendisini ölüme sunuyordu. Gözlerini dikmişti toprağa, bir an olsun çevirip de gözlerini, bakmamıştı yıldızlara. Onun kalbi açtı, çok açtı umuda...

Tam o sırada salondan biri, yaşlı yazarın sözünü kesti. “Özür dilerim ama sormadan edemeyeceğim. Bu kadar olumsuz koşullara rağmen siz nasıl oldu da o küçük yaşınızda hayatta kalmayı başarabildiniz?”

Yazarın gözleri ışıldadı. “Çok güzel bir soru sorudunuz. Size şu kadarını söyleyeyim. Umudum, benim en iyi arkadaşım. Eğer onu kaybetseydim, küçük, yalnız dünyamda boğulur giderdim. Bilin ki, şu an karşınızdaysam bunu bitip tükenmeyen inancıma borçluyum.” Salona yine bir sessizlik çöktü. “Pekâlâ, o zaman devam edelim.”

Akşam yine durduk. Bu sefer bir nehir kenarındaydık. Ayın yansıması parlak suda ışıltıyor, sanki suyun yüzünde balıklar oynaşmış gibi bir izlenim uyandırıyor. Gözlerim gökyüzünde döndü dolaştı ve yine aynı yerde durdu, parlak yıldızda. Bunun adını öğrenmek için babamın yanına gittim. Babam hemen elime bir parça ekmek tutuşturdu. “Bir şey mi diyeceksin?” Kafamı salladım ve gökyüzünü gösterdim. “Şu yıldızın adı ne? Hani, parlak olanın...” Babam gülümsedi. Onun uzun zamandır ilk kez gülümsediğini görüyordum. “Kutupyıldızı,” dedi. Demek Kutupyıldızı idi, nereye gitsem gördüğüm. Bu yıldız benim umudumu temsil ediyordu. Hep yenilenen, hiç kaybolmayan umudumu... O yaşımda çok şey yaşamışım. Çok acılar çekmiş, çok ağlamışım. Ama yine de inancım parlak bir yıldız gibi hep beni takip ediyor; bana gülümsüyordu. O giderse mutluluğum da onunla gidecekti.

Bir oyuğun altında uyuyan anneme yaklaştım. Titriyor ve terliyordu. Sürekli adımı sayıklıyordu. Gözyaşlarımı tutmaya çalıştım. “Ben senin Kutupyıldızı’nı olacağım anne, merak etme, uzun süre buradayım.” Titremesi kesilmişti. Daba rahat nefes alıp veriyordu. Sabaha kadar yanında bekledim.

Ertesi gün erkenden herkes öteberilerini toparlamaya başlamıştı. Annemi uyandırdım ve kalkmasına yardım ettim, ama annem kalkamıyordu. Bacaklarını tutup ovuşturdu. Yüzü sapsarı olmuştu. Gözlerinin o eski maviliği griye dönmüştü. Babam koşup yanımıza geldi. “Neler oluyor? Grup gitti.” Annem, “Kalkamıyorum!” dedi. “Yürüyemem!” Babamın bir anda beti benzi atmış, gözlerine bir çaresizlik ifadesi çökmüştü. Kendisini taşımayı teklif edecekti ki, ağır sandık geldi

aklına. “Sandığı burada bırakırız, seni taşıyabilirim.” Annem kafasını iki yana salladı. “Ona ihtiyacımız var. Hem benim kaderim belli. Boşu boşuna yük olmayayım size. Bırakın beni ve gidin.” Annem bunu yapmanın ne kadar zor bir şey olduğunu biliyor muydu acaba? Oysaki ne kadar da kolay söylemişti: “Beni bırakın ve gidin.” Yetersiz kalacağını bilmeme rağmen söyledim: “Hayır, sen de gel.” Babam gözyaşlarına hâkim olamadı. “Öleceksin...” Annem gülümsedi. “Belki... Ama ölümüm sizin mutluluğuşa kavuşmanızı sağlayacaksa ölürüm. Ölümünden korkacak değilim.” Onu bırakmamız gerekiyordu. Tepeye bakınca grubun arayışı bir hayli açtığını gördüm. Babamı çekeştirip ne kadar geride kaldığımızı gösterdim. Annem, “Hadi gidin... Sizi çok seviyorum,” dedi. Böylece babam sandığı kaptı ve koşmaya başladı. Çok yorulmuştu ama gruba yetişmiştik. Annemi kaybetmenin üzüntüsü beni çok sarsmıştı. Babam bana yaklaştı ve, “Artık daha da güçlü olmalıyız. Ama merak etme, bunların hepsi geçecek, biz... çok mutlu olacağız,” dedi ve ilk kez o zaman babamın gözlerindeki kaybolmuş umudu gördüm. Böylece her gece umudumu, Kutupyıldızı’na bakarak ve ona içimi dökerek yeniledim. Yiyeceğimiz yok denilebilecek kadar azdı ama biz dayanacaktık. Pes etmek gibi bir lüksümüz yoktu. Anneme söz vermiştik. Gruptaki insanların sayısı gün geçtikçe azalıyordu, böylece biz de onların yiyeceklerinden faydalanıyorduk.

Ne kadar süredir yürüdüğümüz konusunda en ufak bir fikrim bile yoktu. Zamanı belirlemek çok zordu ama ben çok bitkin düşmüş, yürüyemeyecek hale gelmişim. Dahası korkunç bir kar fırtınası başlamıştı ve bir türlü dinmek bilmiyordu. Bazılarımızın yiyecek-

lerini, bazılarımızın battaniyelerini, bazılarımızın ise umutlarını almış gitmişti. Sandıktaki bütün battaniyelere sarınmışım ama yine de fayda etmiyordu. Çok ama çok üşüyordum. Yola çıktığımızdan beri ilk defa umutsuzluğa kapıldığımı hissettim. Gözyaşlarım, yanaklarımı delip geçen karlarla boğuşuyordu. Gökyüzüne baktım. Hava, gri fırtına bulutlarıyla kaplanmıştı. Sadece kendimin duyabileceği bir sesle sordum gökyüzüne: “Ne zaman bitecek? Çok yoruldum.” Tam o sırada mucizevi bir şekilde, bir yıldız gözüktü gözümde, sadece bir yıldız... Bu Kutupyıldızı’ydı. O an bedene güç depolandığımı hissettim. Kalbim inançla dolmuştu. Kararım kesindi. Ben bu yolun sonuna kadar hayatta kalacaktım. Yıldızım belli belirsiz ışıldadı ve tekrar bulutların arkasına girdi. İnsanlara baktım. Bazı göçmenler bu fırtına ve yakalandıkları hastalıkla daha fazla mücadele edemiyor, ölmek üzere gruptan ayrılıyorlardı. Bazıları ise gökyüzüne bakıp, “Al, götür beni fırtına! Kurtar beni!” diye bağıyordu. Bense uzun süre susup dinledim, soluk alıp verişimi ve uğultuları.

Şansımız yaver gitti ve birkaç saat sonra yolda ölen insanlardan dolayı bir fayton boşaldı ve babam beni faytondakilerin arasına yerleştirdi. Ben otururken babamın yürümesini istemiyordum ama o an itiraz edecek durumda değildim. Gruptaki tek hayatta kalan çocuk bendim. Fakat ölmeyecektim çünkü artık görünüyordu, al bayraklı Türkiye sınırı. Babam güldü. “Geldik! Başardık!” Başarmıştık. Annem için başarmıştık, gruba tüm veda eden insanlar için başarmıştık. Tanıdık, tanımadık herkes birbirine sarılıp mutluluğunu paylaştı. Hatta tanımadığım bir adam beni kucağına alıp öptü.

O akşam küçük ve bakımsız da olsa bir evde uyuduk ve yemek yedik. Bir deri, bir kemik kalmış vücuduma, iki lokma da olsa bir şey girdiği için çok mutluydum. Yatağa girmek için hazırlanıyordum ki, yıldızım yine göz göze geldim. Ona bakıp gülümsedim ve uykuya daldım. O gün bugündür, uyumadan önce yıldızımı görür, onunla konuşurum.

Yaşlı yazarın gözyaşları kürsüye damladı. Sonra da gülümsedi. “Gördüğünüz gibi, bazen yaşamınız umudunuzun üzerine kuruludur. Fakat bu temeli söküp atarsanız, altından kalkamayacağınız yıkımlara sebep olursunuz.”

Defne Hanım, yavaş adımlarla önce sahneyi, sonra da salonu terk etti. ■

İnsan doğasına aykırı durumlara, içten ve yazımsal bir anlayışla büyüteç tutması nedeniyle...

Delfin Tuna

8. sınıf öğrencisi

İstanbul, Özel Şişli Terakki Ortaokulu

“Bu hikâyeyi yazarken bu topraklarda yaşayan insanların hep kanayan yarasına değinmek istedim. Bence, farklı ülkelerden insanların Türkiye’yi ilginç bulmasının başlıca nedenlerinden biri, kültürel farklılıkların bir arada oluşturduğu mozaiktir. Ancak nedense biz bu mozaği renklerine ayırıp parçalamaya çalışıyoruz. Yıllardır hep birlikte yaşasak da, artık aramızdaki farklılıklar çok azalmış olsa da, eşeyip ille de kimliğimizin farklı olan kısmına işaret etmekten vazgeçmiyoruz. Ben hikâyemin düğümünü çözüme kavuştursam da, maalesef bu ülkede, biz bu düğümü çözemiyoruz.”

MAVİ GÖZLÜ KADIN

Muğla yakınında bir kasabada otururduk ben küçükken, yedi sekiz yaşlarındaydım. Saadet adında bir komşumuz vardı, altmışına merdiven dayamıştı ama yetmişlerinde bir kadın kadar yaşlıydı. Kır saçları beline kadar iner, hep iki yandan örülü olurdu. Gözleri vardı bir de, gözleri... Asla hazır olamazdınız insanın ruhuna bakan o gözler için. Buz mavisi, neredeyse gözünün akıyla aynı renk gözlerinde, gözbebeği zor seçilirdi. Esmer bir kadındı, gözlerinden beklemezsiniz o rengi, ama asıl şaşırtan bu hayata küsmüş yaşlı kadının keskin bakışlarıydı. İşte o, baktığında en az üç saniye olduğunuz yere çakardı sizi.

Salı pazarı hariç dışarıda göremezdiniz onu. Evinin tek odası hariç tüm perdelerini kapatır, açık olan tek pencerenin önünde oturup dantel örerdii bütün gün. Elindeki tığa bile bakmazdı.

Her mahallede olur böyle biri, bahçesine kaçan toprak gözden çıkarılır, domatesleri, erikleri çalınmaz...

Ancak bu kadını, biz mahallenin çocukları için unutulmaz kılan bu değildi. Altın günü bizim evdeydi o gün; biz çocuklar da terlemiş, yorulmuş ve börek yemek için salona geçmiştik. Kadınlardan biri konuşuyordu:

“Öldürmüş kocasını diyorlar... Hem de o tuğla! Her gün dantel ördüğü var ya...”

Başka biri atıldı:

“Yok Aysel Hanım, yok... Vallahi biliyorum bu kadının derdini. Hiç kocası olmamıştır bunun, zirdeli bu!”

Yaşlılardan birinin sesini işittim:

“Kocası yoktu, neredeyse olacaktı.”

Anlatmaya başladı:

“Mahallenin en güzel kızıydı, hep kıskanırdım onu. Ama erkeklere pek yüz vermezdi, o yüzden kimse onu rakip görmezdi kendine. Bir gün Ermeni bir aile taşındı kasabaya, nedendir bilinmez. Bizimki gördüğü anda vuruldu bu ailenin delikanlı oğluna. Zaten evlatlıktı, on sekizine gelmişti, ailesi artık evlendirmek istiyordu. Kimse Ermeni'dir diye nazlanmadı. Dört aya varmadan her şey hazırlandı, düğün günü geldi. Bir ara oğlan akrabalarla tokalaşmak için ayrıldı kızın yanından. Mahallenin gençleri gururlarına yedirememiştii âşık oldukları Saadet'i bir 'Ermeni dölüne' vermeyi. Sabahtan beri zıkkımlanıp duruyor, öfkelerini nereden çıkaracaklarını bilemeden sağa sola, çoluğa çocuğa, kasabanın delisine sataşıp duruyorlardı. Önce biri laf attı, sonra beriki sataştı. Oğlan diklendi. Ama köyün oğlanları zıvanadan çıkmıştı. Döverek öldürdüler damat adayını oracıkta... Saadet de bekledi, bekledi... Saatler sonra biri çıkıp,

‘Öldü!’ dedi. İnanmadı. Ertesi gün cenazesine bile gelmedi, çünkü inanmıyordu öldüğüne. Bir haftayı düğün yerinde geçirdi, komşuların getirip zorla yedirdikleriyle ayakta duruyordu.”

Bir iki “Ah vah, cık cık!” sesleri duyuldu kadınlardan. Kimse de pek dertlenmedi. Ama bizi şaşırtmıştı duyduklarımız. Çocuktuk, bize pek anlatılmazdı bunlar.

Osman atıldı hemen: “Arkadaşlar, bu kadın bizim topumuzu geri vermemiştii bahçesine kaçınca, bir oyun oynayalım mı şuna? Cezasını verelim!” Herkes üstüne atladı bu fikrin.

Ben itiraz ettim yalnızca. “Korkaklığım” alay ettikler, ben de yediremeyip onlara uymayı kabul ettim. Sonradan anladım ki, cesaretle ilgisi yoktu. Vicdan hesabıydı, cesaret adı altında üstünü örtmeye çalıştıkları... acı acı sızlayan vicdanları. Hep beraber çıktık sokağa, kadının kapısına koşar adım gittik. Kapıda herkes duraksamıştı, birbirimizi itekliyorduk. Sonunda ben girdim içeri, cesaretimi kanıtlamak için. Kapıyı çaldım, çok geçmeden açıldı. “Teyze, senin bey döndü, düğün yerinde bekliyor seni. Beni gönderdi haber edeyim diye.” O an dediklerimin gerçek olmasını diledim. Yıllardır ilk kez böyle bir gülümseme görmüştüm, böyle parlayan gözler... Umut doluydu. “Biliyordum geleceğini... Hemen giyineyim o zaman...” dedi kısık bir sesle. Kapıyı kapattı, olduğum yerde kalakaldım. Koşarak geldi bizimkiler yanıma, ben de, “Hallettim işi,” dedim, gülmüsdüm.

Kapının önünde oturduk bekledik hep beraber, ama içim rahat etmiyordu bir türlü. Bize inanmasaydı, kovsaydı gülebilirdim belki ama boşa çıkacağını bildiğim halde, gözlerinde görmekten mutluluk duyduğum

umudu, izin vermiyordu buna. Midem bulanmaya başlamıştı. Eğleniyor olmam gerekiyordu, neyi yanlış yapıyordum?

Sonunda Saadet Hanım çıktı kapıdan, güveler tarafından yer yer yenilmiş, rengi solmuş gelinliğiyle. Kırmızı rujunu da sürmüştü. Zamanı geri almak istiyordum. Yine koltuğunda dantel örsün, kocasının asla dönmeyeceğini düşünsün istiyordum. Umudu, hasta doğan bebekler gibiydi benim için; ne kadar çok sevsem de, ölümü yakındı ve izlemek zorunda kalacaktım.

“Gençken kapkaraydı saçları, hâlâ öyle mi?” diye sordu bana. Ciğerim daraldı. “Yok teyze, pamuk gibi,” dedim. “Olsun...” dedi, sanki devamını getirmek istiyordu ama o kadar birikmişti ki söylenecekler, sorulacaklar. Düğünlerin yapıldığı o çayırık alana yaklaşmıştık iyice. Kadının yanı başında yürürken geriledim, arkadan takip etmeye başladım grubu. En son ben girmek istiyordum oraya. Geldik sonunda, etrafına bakındı, “Nerede çocuklar?” diye sordu ama yalnızca bana bakıyordu.

İki masmavi göz benim gözlerime kilitlenmiş, umudunu beslemem için yalvarıyordu. Ama yalan söyleyemezdim, yoktu, ölmüştü... Olcay atıldı: “Öldü ki senin kocan! Te düğününüzde öldürdüler hem de! Geri gelmeyecek o!”

Hâlâ bana bakıyordu. Gözlerinde bir şeyler öldü. Dedem koltukta öldüğünde bile bu kadar yakından tanımamıştım ölümü, çünkü bu sefer sorumlusu bendim. Koşar adım eve gitti, yol boyunca ağlaması duyuluyordu. Bütün arkadaşlarım gülüyordu. Ne zaman komik olacaktı bu şaka? Ne zaman eğlenecektim?

Yedi gün sonra Saadet Hanım'ın evinden gelen

kokulardan şikâyetçi oldu komşular, jandarma içeri girdi, Saadet Hanım ölmüştü. Hem de iki gün kadar önce. Katildim ben, ben yapmıştım. Cenazesine kimse gelmedi, mahallenin gençleri sevaptır diyerek gömdü. Ben hep başında bekledim. Sonunda küreklerini alıp gittiler, baş başa kaldık. Bekledikçe vicdanım rahatlamıyordu.

Sonraki günlerde çiçekler alıp diktim. Mezarına altın gömsem de rahat edemeyecektim. Olmuyordu...

Şimdi ellilerimdeyim. Hâlâ o yaşlı kadının gözlerindeki ışıltıyı kimsede görmedim. Belki de insanoğlu olarak öğreniyoruz, umudun ne kadar güçlü ve yıkıcı olduğunu; duvar örmeyi öğreniyor, çocuklarımızı da umutla tanıştırmamayı yeğliyoruz.

Umut katillerinden korumak için, benim gibi, senin gibi... ■

*Kısa öykü türünün özelliklerini
başarıyla yansıtmaya, bir
yaşam durumunu yazımsal
bir anlayışla kurgulaması
nedeniyle...*

Ceren Nisanur Atış

6. sınıf öğrencisi

İstanbul, Bayrampaşa
Sancak-Soy Ortaokulu

“Shakespeare, ‘Kitaplarım benim en büyük krallığımdır,’ demiş. Bu düşünceye kesinlikle katılıyorum. Benim en sevdiğim koku, kitap kokusudur. En sevdiğim yer ise, Taksim’deki sahaflar çarşısı. Kitap cenneti... Yüzlerinde yıllardır kitaplarla birlikte olmanın verdiği gururla gülümseyen sahaflar... Öykümü de bunları düşünerek yazdım. Kalemimin beni götürdüğü yere gittim. Ve Seçici Kurul Özel Ödülü’ne değer gördüm. Bunun için öncelikle bana sonsuz destek vererek beni yetiştiren biricik anneme ve aileme, kitaplar konusundaki en iyi arkadaşım olan canım Ayşe Öğretmen’ime ve beni bu ödüle değer gören tüm jüri üyelerine çok teşekkür ederim. Bana yazar olma konusunda ilk adımımı attıran ve içimdeki tüm umut filizlerini yeşerten, bana bu konuda heves veren tüm yazarlara ve Günışığı Kitaplığı’na kucak dolusu kitaplı sevgilerimi gönderiyorum.”

UMUT SAHAF

Eski kitapçı, ismini yaşlı kitap kurdu Umut Amca’dan almıştır... Umut Amca bu işin okulunu okumamış belki; ama yıllarını, hatta ömrünü kitaplara adanmış bir alaylıdır. Nasırlı, ihtiyar elleri sanki dünyanın tüm kitapları bu ellerden geçmiş hissini verir. Kitapların mad-di değerlerinden daha iyi bilir manevi değerlerini. Umut Amca her sabah umutla açar baba yadigârı eski ekmek teknesini... Ekmek teknesi dediğime bakmayın; bu tozlu, eski kitap kokulu dükkân Umut Amca için her şeydir... Onun için, kitap demek, bulutları şekilden şekle sokmak, tozlu rafların arasında gezintiye çıkmak, ağlamak, gülmek, hayat demektir. Ne zaman eline bir kitap alsın, yüzünde bahar çiçekleri açar, kitap kelebekleri uçuşur etrafında. Kokusu mis gibi sarar tüm pasajı. Herkes Umut Amca’yı çok sever.

Çoğu müşterisi dükkân için değil, Umut Amca’nın

sohbeti ve boş zamanlarda oynanan satranç için gelir bu huzurlu mekâna. Ciğerlerine eski kitap kokusunu doya doya çekip adeta sarhoş olur ve, “Hiç gitmesek buradan...” hissine kapılır, hemen hemen hepsi. Ve bazı müşterilerinin evlerinde bu dükkândakilerden daha fazla kitap olması, çok fazla mutlu eder yaşlı kitap kurdunu... Bir de “Pamuk” adlı bir kedisi vardır mistik kokulu dükkânın; müşterilerin dizlerine sürünerek sanki, “Hoş geldiniz, ne iyi ettiniz de geldiniz,” diyen konuklara...

Umut Amca'nın tek bir emeli vardır hayatında: Herkese kitap okutmak, her gence, çocuğa kitap sevgisi aşılamak ve hayatındaki herkese, “Kucak dolusu kitaplı sevgiler...” diyebilmek. Kazandığı para, umutlarının yanında hiçbir şeydir; çünkü kazancının çoğunu bu emeli gerçekleştirmek uğruna hediye kitaplara harcar. Hele de mayasına bir parça kitap sevgisi çalınmış, imkânsızlıklardan okuyamayan birini görmeyegörsün yaşlı yüreği... Bir anda çocuk oluverir, gözlerine bir heyecan oturuverir, çenesi bir düşer, bir düşer ki sormayın... Biraz dikkatlice gözlemlerseniz onu, on binlerce kitap ismi, yazarı ve konusuyla hafızasına kazınmış izlenimi verir. Sevecenliği ve tatlı dilliliği de ayrı bir hava katar gözlerinin içi daima gülen bu adama...

Umut Amca'nın gözlerinin derinliklerine inmeyi başarabilirseniz, onun o keder yüklü bulutlarını, içindeki şimşekleri görebilirsiniz; bir derdi vardır yüreğini acıtan ve kanatan yıllardır... Bir kardeşi vardır Umut Amca'nın, acaba hayatta mıdır hâlâ? Uzun yıllardır hiç haber alamamıştır, onca arayıp araştırmasına rağmen... O çocukken, annesi kardeşini alıp kayıplara karışmıştır. Umut Amca hiçbir zaman çözememiştir sebebini. Kız karde-

şi on iki yaşında ya var ya yoktur ayrıldıklarında ve örgülü saçlarıyla mum ışığında okuduğu kitapları hafızasındadır yalnızca Umut Amca'nın. Kitap sevgisini o aşlamıştır kendisine çünkü. Ailesinden, akrabalarından hiç kimse kalmamıştır, yıllar saçına ak düşürdükçe... Bu ıstıraplı adamın sahafılık yapmasının temelinde bile bu yatar şüphesiz; kitap sevgisi yıllar sonra da olsa iki kardeşi bir araya getirebilecektir, onun bitmeyen inancına göre. Buna tüm kalbiyle inanır Umut Amca ve bir gün kardeşinin yolu bu sahaflar çarşısına düşecektir, eğer hâlâ hayattaysa...

Bir gün yine, “Haydi Bismillah,” diyerek, ekmek kapağını açmıştır Umut Amca. Güneş köşeyi henüz dönmüştür. Bugün ayrı bir kıpırtı vardır yaşlı yüreğinde; “Hayır olsun,” der, geçiştirir. Çay suyunu koyar önce, sonra Pamuk'un sütünü verir ve her sabahki rutin işlere başlar. Temizlik ve sabah hazırlıkları bittiğinde, çay da demlenmiştir. Gazete eşliğinde çay pek de keyif verir Umut Amca'ya. Evinden kahvaltı yapmadan çıktıysa simit çok güzel eşlik eder bu ikiliye... Müşteriler, ah-baplar, eli boş dükkân komşuları derken gün yarılanmıştır bile...

“Beyefendi, Evliya Çelebi'nin *Seyahatname* adlı eseri sizde bulunur mu?” sorusuyla kendine geldi Umut Amca. Arkasını dönerken elinde olmadan heyecanlandığını hissetti. Döndüğünde ise, cüzdanında yıllardır taşıdığı, annesinin siyah-beyaz, yıpranmış resmindeki benzeyen bir yüzle karşılaştı. Ses onu elli yıl önce sine götürüverdi. “Acaba...” dedi kendi kendine, “acaba olabilir miydi böyle bir mucize?”

“Evet, hanımefendi, aradığınız kitap elimde var,” derken, yılların izlerini taşıyan, yaşlı elleri titriyordu.

İstemedi, sesi gibi... Biraz zaman kazanmalı ve en azından kafasındaki soruları soracak kadar yakınlık kurmalıydı... Bayanı hasır tabureye oturarak tavşankanı bir çay doldurup biraz olsun rahatlatmış kendini.

Kitaplarla ilgili koyu bir sohbet daldılar; derken memleket meselesine gelebildi konu en sonunda. İlk sınav verilmişti. Memleketleri aynıydı. Birkaç soru ve cevaptan sonra hiç şüphesi kalmamıştı Umut Amca'nın... Bu zarif bayan, özbeöz kardeşiydi. Umut Amca'nın kitap düşkünlüğünden etkilenmiş olacak ki, telefon numarasını bırakarak ayrıldı dükkândan, yeni kitaplar geldiğinde aranmak dileğiyle...

Umut Amca yılların yorgunluğunu bir nefeste atıvermişti üstünden adeta; ama bir anda, kardeş olduklarını söyleyerek boynuna sarılıp yılların hasretini gidermeye de yaşlı yüreği izin vermemişti... Bir yandan allak bullak olmuştu, diğer yandan da huzur dolmuştu yüreğine. Bu ânın tadını çıkarmalı ve ilk adımlarını düşünerek atmalı, kardeşini de şok etmemeliydi.

Ertesi günü planlayarak heyecan ve umutla çay doldurdu kendine; ama biliyordu Umut Amca, biliyordu... Kitap aşkının bir gün onları bir araya getireceğini adı gibi biliyordu... Bu, öyle evrensel bir aşktı ki, insanlar arasında köprü olduğunu, olacağını biliyordu... Hatta yıllardır kanayan yaralara derman olacağını biliyordu... Raftan eski bir kitap aldı keyifle ve kokusunu ta ciğerlerine kadar çekti; adeta kardeşini koklar gibi... ■

*Düş gücünün kılavuzluğunda
öyküsel bir ortam yaratarak
oyuncak bir dilencinin
gözünden insana ve yaşama
ilişkin sezinletici dönütler
başarısı göstermesi nedeniyle...*

Çağla İdil Ata

7. sınıf öğrencisi

Ankara, ODTÜ Geliştirme Vakfı
Ankara Özel Ortaokulu

“Herkesin karanlıkta kaldığı bir an vardır mutlaka. Tüm umudunu yitirdiği, etrafındakilerin ondan uzaklaştığı, bir kanadı kırık gecenin karanlığında kaybolduğu... Bu anlar kaydedilmek ve yansıtılmak için vardır. Diğerlerinin gecesini aydınlatmak için bir şanstır bu çoğumuza, sadece bir kere görünen. Bazısı nereye baksa görür zamanın rüzgârlı göğünde yalpalayarak uçan geceyi. Ama onu kaç kere gördüğümüz fark etmez. Gecenin karanlık uçurumunda kaybolurken tutduğumuz son dalda iz bırakmamızdır fark yaratan. Bu öykü de benim dalımda kalan iz aslında. Tüm hissettiklerimin hayal aynasında görünen yansıması. Bu öykü benim karanlığım, benim gecem ve benim umudum...”

KAYBOLAN, GÖZLERİNİN İÇİNDE

Garip, kendine özgü bir güzelliği vardı buranın. Tozlu, eski ama hayat dolu ve büyüleyiciydi tavan arası. Eski duvarlarda yıpranmış, rengi atmış posterler asılıydı. Küçük pencereden içeri süzülen güneşin son ışıkları, havadaki görünmez tozları küçük sinekler gibi gösteriyordu. Koli ve kitap yığınları, eski eşyaların arasında birer gözcü kulesi gibi yükseliyordu. Ve bu gözcü kulelerinin en yükseği olan, tabanını kocaman bir karton kutu oluşturduğu için, oyuncaklar arasında “Koca Kutu” adını alan, tavan arasındaki en çok gurur duyulan nesnelere olan kitap ve kutu yığınının tepesinde küçük bir oyuncak duruyordu. Bu oyuncağın kıyafetleri zaten eskiydi alındığında, ancak görünüşe göre, tavan arasında birkaç yıl geçirmek onu daha çok yıpratmıştı. Pantolonunun paçalarından küçük iplik parçaları sarkıyordu. Kafasında, bir zamanlar muhtemelen siyah olan bir şapka vardı, üstünde de gri lekelerle dolu bir gömlek. Açıkçası şapkanın renginin eskiden siyah olup olmadığını kendisi de hatırlamıyordu. Gömleğine ise alışmıştı artık; gri lekeler birer damga haline gelmişti insan içine karıştığında onu mühürleyen, adeta, “Benden

uzak dur!” diye bağırın.

Birkaç saat sonra yola çıkacaktı oyuncak. Yanına köpeğini alacak, kulelerin arasında gezinip, kapı kapı dolaşacaktı. Bunu sabah da yapabiliirdi tabii, ancak eskiden kalma alışkanlığını değiştirmek istemiyordu. Küçük Çocuk onunla oynarken, hep gece dolaştırırdı onu. Gerçi oyunlarda pek büyük bir payı olmazdı. Küçük Çocuk onu hep köşede oturtur, bazen bir şeyler sattırır, bazen dilencilik yaptırır. Aslında bir şeyler sattığı çok az olmuştu. Küçük Çocuk ona bir ad bile vermemişti; ama çocuğun oynadığı oyunlarda çoğunlukla dilencilik yaptığından, oyuncaklar ona “Küçük Dilenci” derlerdi.

Koca Kutu’dan inmek için yola çıktı. Küçük Dilenci, tüm tavan arasındaki yaralı oyuncakların inlemelerini dinleyerek, elindeki eski, kirli ve pas tutmuş gaz lambasını yaktı ve dikkatle indi basamaklardan. Bu inleyen yaralı oyuncakların, henüz yeni kenara atıldıklarından üzüntülerini içlerine gömmeyi öğrenememiş olanlar olduklarını biliyordu. Kendisi gibi, her ne kadar canları acısa da yaralarının üstüne kolonyalı mendil bastırmayı öğrenen oyuncaklar, şu an evlerinde –en azından kendilerini evde olduklarına inandırabildikleri yerlerde– ya bir şeyler atıştırıyor ya da oyalanmak için oyunlar oynayıp sohbet ediyorlardı. Küçük Dilenci ise tavan arasını kaplayan tozun kokusunu, tadını alıyordu, ne zaman başka bir basamağa adım atsa. Tozun kokusu, tadı olmazdı, biliyordu. Ancak ona öyle gelmiyordu tavan arasında yaşamaya başladıktan sonra. Kokusu önce hoş geliyordu, sonradan içini bayıyordu; sessizlik gibi kokuyordu. Hani sessizlik önce insanı mutlu eder, ardından çıldırtır ya... Tadı şimdiye kadar yediği her şeyden tuhaftı. Ne elmaydı, ne armut; ne ek-

mek kırıntısının tadına benziyordu tadı, ne bir damla suya; ne şeker gibi tatlıydı, ne de limon gibi ekşi. Hiçbir yiyeceğin, hatta yemediklerinin, tadına bakamadıklarının bile böyle, hiçlik gibi bir tadı olduğunu düşünmüyordu. Sonsuz bir hiçlik tadında bir yiyecek bilmiyordu.

Merdivenin –merdiven dediğimize bakmayın, bunlar sadece kitapların oluşturduğu basamaklar– bitmesine son iki basamak kala, hep yaptığı gibi, etrafına birkaç saliselğine göz atıp sonra aşağıya atlamıştı. Ayakları yere çarpmadan önce, bir an ona bakan iki göz, iki deniz mavisini göz gördüğünü sandı; ama sonra bunun gereksiz ve saçma bir yanılsama olduğunu düşünüp bu düşünceyi kafasından uzaklaştırdı. Oyuncak ev ve karton kutuların sıralandığı sokağa, sanki bunlardan biri oluşturdukları karmaşık dizilimi bozup yanına gelecekmış, onu yalnızlıktan kurtaracakmış gibi, bir an durup baktı.

Önce Bıyıklı'nın kapısını çaldı. Tonton, göbekli biriydi Bıyıklı. Çizgili pantolonunun renginin bir zamanlar ne kadar canlı olduğu, ceplerinden taşan kumaşlardan anlaşılıyordu. Gömleğinin düğmeleri kalın boynundan pantolonuna kadar iniyor, göbeğini zar zor içeride tutuyor gibi görünüyordu. En başta sevimli görünen bu oyuncak Küçük Dilenci'yi görünce, gülümsemesiyle beraber bakışları da dondu. Eski karton kapı, Küçük Dilenci'nin suratına çarpıldı.

Hayal kırıklığı açlığını bastırmak için umuduna doğru hamle yaparken, Küçük Dilenci yavaşça yürüyüp Düdükçü'nün kapısını çaldı. Küçük Çocuk büyüyüp oyuncakları bir kenara atmadan önce, Düdükçü'nün düdük sesleri, karşı komşudan bile duyulurdu. Kaç kez

şikâyet etmişti komşu Sevda Hanım, Küçük Çocuk'a bu yüzden. Şimdiyse o heybetli düdük yerini ince bir vızıldamaya bırakmış, Düdükçü'nün gururunu da beraberinde götürmüştü. Belki de eskiden Küçük Dilenci'ye hep iyi davranmasını sağlayan hoşgörü ve dostluktan da biraz çalmıştı, çünkü Küçük Dilenci'nin Düdükçü'den tek alabildiği, yüzüne çarpılan bir kapı oldu.

Küçük Dilenci umudundan kaybolan bir parçayla, Bayan Süslü'nün zenginlikten uzak evine doğru yol aldı. En eski ve en sabırlı oyuncaklardan olan Bayan Süslü'nün bitmek tükenmek bilmeyen sabrını, nasıl olursa tüketen Küçük Dilenci, reddedileceğini bilerek yürüyordu. Ama denemekten ne çıkardı, değil mi? Henüz Küçük Çocuk büyüyüp onları terk etmeden, tavan arasına fırlatmadan önceki günlerden biri, Küçük Dilenci amaçsızca dolaşırken fark ettiği Bayan Süslü'ye birkaç soru sormak istemişti. Tabii o zamanlar Bayan Süslü, adına uygun giyinirdi –yani, çocuk onu öyle giydirirdi– üstünden pullar, simler eksik olmaz, tüylü şapkalar takıp yüksek topuklu ayakkabılar giyerdi. İşte Küçük Çocuk'un evde olmadığı, Bayan Süslü'nün ise her zamankinden daha süslü olduğu bir gün; Küçük Dilenci, Bayan Süslü'nün sivri topuklarının sesini duymuş, onun aceleci adımlarına zor da olsa uyum sağlayarak ona sorular sormuştu. Nereye gittiği, ne yapacağı, neden bunu yapacağı, kiminle buluşacağı gibi sorular Bayan Süslü'nün zaten gergin olan sinirlerini daha da germişti. Küçük Dilenci biraz fazla soru sormuş da olabilirdi; ancak öyle ya da böyle, o gün gideceği yere geç kaldığından kırgını Küçük Dilenci'ye.

Doğru tahmin etmişti Küçük Dilenci. İçeri alınmamış, biraz da olsa para veya yiyecek verilmemişti ona.

Aslında tam olarak reddedilmiş sayılmazdı, daha kötüsü olmuş, kapıyı kimse açmamıştı. Halbuki evin ışıkları yanıyordu ve pencerenin önünden ara sıra karaltılar geçiyordu. Umudu oburlukla hüznün tarafından kemirilirken, bir başka kapıya yöneldi, ardından bir başkasına. Tüm gece tek tek kapıları çaldı; ama hiçbir oyuncak açmadı sıcacık evini ona, hiçbirinin yüzü gülmedi onu görünce.

Son umut kırıntısını da yüzüne çarpılan başka bir kapıyla kaybetti Küçük Dilenci. Soğuk, küçük bir kutunun üstüne tırmandı, ayaklarını aşağıya sarkıtarak oturdu. Çevresine bakılmaya başladı. Pili bitmek üzere olan bir fenerin titrek ışığının ardında, uçsuz bucaksız karanlığın içinde, çok uzağında olmayan evlerin sarı mum ışıklarının aydınlattığı pencereleri, gecenin içinde birer birer tomurcuklanıp açan çiçeklere benziyordu. O sırada, kutuya çıkarken kullandığı basamaklardan gelen hafif ayak sesleri duydu.

Bir ceylan gibi sekerek yanına yaklaşan küçük kız, ona döndü ve deniz mavisini gözleriyle ona bakmaya başladı. Küçük Dilenci bu gözleri hatırladığını fark etti. Bir kez daha gördüğüne emindi bu gözleri. Kolay kolay unutulmazdı böyle güzel gözler. Küçük oyuncak şöyle bir süzdü, belliydi tavan arasında yeni olduğu. Daha betonlaşan bir sokak gibi grileşmemişti elbisesi. Ayakkabıları tavan arasında eskimiş olamayacak kadar yeniydi. Kafasının iki yanında toplanmış saçları, karmel rengi bukleler halinde omuzlarına dökülüyordu. Küçük Dilenci aniden hatırladı bu gözleri. Birkaç saat önce, Koca Kutu'da görmüştü onu. Çok değil, kısacık bir süreliğine. Ama hatırlamıştı işte onu, karanlıkta ona bakan mavi gözlerini.

Gülümseyerek başıyla selam verdi küçük kıza. Sonra, sanki yalnızmış gibi tekrar karanlığa döndü, sürekli artan pencerelerden gelen ışıkların oluşturduğu ateşböceklerini izlemeye koyuldu. Küçük kız da yanına geldi, aynı onun gibi oturdu kutuya. Birden merak etti Küçük Dilenci, o neden diğer yarasını kapatamayan oyuncaklar gibi inlemiyor, hayatın sonu gelmiş gibi davranmıyordu? Bu oyuncak bir kez daha gördüğünde soracağı soruların tepesine ekledi bu soruyu da. Ardından gözleri boş ahşap zemine çevrildi.

Küçük oyuncak ona neye baktığını sorduğunda Küçük Dilenci şöyle dedi: "Umuduma bakıyorum, beni bırakıp giden umuduma." Bu sözler üzerine küçük kız gülümsedi: "Neden ki? Umudunu görebiliyorum ben." Küçük Dilenci'yi şaşırttı bu sözler. Görmüyor muydu bu oyuncak, ahşapta yürüyen umudunu? Duymuyor muydu sessiz tavan arasındaki tek ses olan umudunun ayakkabılarının patırtısını? Küçük kız, gözleri parıldayarak devam etti sözüne: "Bir yere gitmemiş. Orada, gözlerinin içinde..."

Bu iki basit cümle, Küçük Dilenci'nin artık acısına alıştığı oyuncak kalbindeki derin yaranın sızlamasına neden oldu. Şefkatle gülümsedi kıza. Kızın üşüdüğü için göğsüne çektiği dizlerini indirdi ve onu biraz olsun ısıtabilmek için kollarını oyuncakın ince gövdesine doladı Küçük Dilenci. O gece, umut nihayet delip geçti onu içeride tutan kabuğunu. O gece, belki kenara atıldığından beri ilk kez gülümseyerek uykuya daldı dilenci. O gece, belki ilk kez hissetti bir dostun sıcaklığını. O gece, belki ilk kez yaralı oyuncaklar inlemeyi kesti. Hepsi, ama hepsi susup, onlara ninni gibi gelen, umut dolu iki oyuncak kalbin atışını dinlediler. ■

2014

OKUMALIK ÖYKÜLER

Zeynep Cemali Öykü Yarışması
2014 Seçici Kurulu'nun
yayımlanmaya değer
gördüğü 5 öykü.

Berfin Ada Özbak

6. sınıf öğrencisi
İstanbul, Bilfen Ataşehir Ortaokulu

BÜYÜKANNEMİN ŞEKERLERİ

Güneş doğdu, büyükannemden şeker isteyeceğim yeni bir gün daha geldi çattı. Yataktan kalktım ve şeker yemekten yapış yapış olan pijamamı değiştirmek üzere dolabı açtım.

Benim adım Hülya ve anladığınız üzere şeker yemekten fazlasıyla hoşlanırım. Her gün komşum Hatice Büyükanne'nin evine gider şeker alırım. Bu benim en çok keyif aldığım şey. Sanırım onun da. O benim gerçek büyükannem değil ama onu geçen yıl ölen anneannem kadar çok severim.

Kahvaltıya oturduğumda, kardeşim Ahmet yine gevezelik edip duruyordu. Üstelik bütün gece beni uyutmamıştı. Kâbus gördüğünü söyleyip, gece yarısı yatağıma gelmiş, yanımda uyuyakalmıştı. Küçükük yatağımda iki kişi uyumak çok zordu. Kardeşim gece gördüğü kâbusu anlatadursun, ben kahvaltı masasında derin düşüncelere dalmış, büyükannemi ziyaret edip şeker isteyeceğim zamanı sabırsızlıkla bekliyordum.

Aslında o güzel şekerlerin tadından çok, büyükannemle sohbet etmeyi seviyordum. Nasıl ki portakallı, limonlu, zencefilli, tarçınlı, naneli şekerlerin her birinin ayrı bir tadı ve rengi varsa, büyükannemle yaptığımız sohbetlerin de her gün değişen bir tadı vardı. Çok seviyordum onunla konuşmayı, ona içimi dökmeyi. Masmavi gözlerindeki ışıklı bakışı hiç kaybolmazdı. Arkadaşlarımla tartıştığım da veya beni üzen bir şey olduğunda, hep onun yanına gider sıkıntımı anlatırdım. Beni hep dinler, anlamaya çalışır, sonra da mutlaka kendi çocukluğundaki benzer bir olayı anlatırdı. Ne değişik, ne ilginç anılardı bunlar, bir bilerseniz. O, kadife sesiyle anlattıkça dinlemeye doyamaz, anlattıklarının gerçek mi yoksa masal mı olduğunu bilemez, hiç susmasını istemedim.

Büyükanne ancak akşamüstü gidebilecektim. Çünkü o gün annem ve babamla birlikte okul önlüğü ve etek almak için alışverişe çıkacaktık. Az kalmıştı okulların açılmasına. Eve çabuk dönmek için anne ve babamı acele ettirdim. Erken gidelim, erken dönelim diye tutturdum. Oysa her şey ters gidiyordu. Bir türlü bedenime uygun önlük bulamıyorduk. Canım çok sıkılmıştı. Aklım hep büyükannemdeydi. Beni merak etmiştir diye düşünüyordum. Sonunda istediğimiz gibi bir önlük bulduk. Büyükannemin kedisi Minnoş'a da bir paket mama almayı unutmadık.

Elimizde torbalarla, yorgunluktan bitkin bir halde eve döndük. Annem, büyükanne akşam yemeğinden sonra gidebileceğimi söyledi. Hızlıca yemeği bitirdim. Hemen odama koştum. Sırt çantamı ve Minnoş'un mamasını aldıktan sonra sevinçle evden çıktım. İçim içimi yiyordu. Bugün büyükanne çocukluk fotoğ-

raflarımı gösterecektim. Ne de çok gülecektik! Yola çıktığımda hava kararmıştı. Büyükannemin evi çok uzak değildi, oturduğumuz sokağın başındaydı. Heyecanla kapıyı çaldım. Kapıyı daha önce hiç görmediğim iriyarı, beyaz saçlı bir adam açtı. Çok şaşırđım.

“Ben büyükannemi arıyorum,” dedim.

Yüzüme ters ters baktı.

“Kızım, yanlış geldin herhalde. Büyükannen kim senin,” dedi.

“Adı Hatice, aslında gerçek büyükannem değil, ama onu büyükannem gibi severim.”

Minnoş kapıya gelmiş, bacaklarıma sürtünüp duruyordu.

“Ben onun ağabeyiyim,” dedi yaşlı adam.

“Öyle mi,” dedim. Elimizi uzattım. “Memnun oldum. Bana sizden hiç bahsetmemişti.”

Elim havada kaldı. Ne huysuz ihtiyar, diye düşündüm.

“Zaten pek görüşemeyiz onunla,” dedi.

“Peki, nereye gitti?”

“En büyük ablamız çok hasta ve bakacak kimsesi yok. Hatice de onun yanına gitti. Ne zaman döneceği hiç belli olmaz. Ben de burada Minnoş’a bakıyorum.”

Söylediği her kelimedede gözlerim daha çok doluyordu. Oracıkta kalakalmıştım. En sonunda, güçlkle iyi akşamlar dileyip koşarak eve gittim. Gece yatarken büyükannemle birlikte bakıp gülmeyi hayal ettiğim fotoğraflara kendim baktım. Çok yalnız hissettim kendimi. Üstelik, büyükannemin bana veda etmeden gitmesine çok kırılmıştım.

Sabah beni kardeşim uyandırdı.

“Hadi, annem kahvaltıya çağırıyor,” dedi. Yatağın

içinde isteksizce dönüp durdum. Bu sırada evde annemin biriyle konuşup güldüğünü duydum. Belki bazı sabahlar yaptığı gibi, büyükannem kahve içmeye gelmiştir diyerek salona koştum. Ama gelen büyükannem değil, annemin arkadaşı Berna Teyze’ydi. Berna Teyze’ye günaydın deyip odama döndüm. Yatağın üstüne oturup, eskiden kalan ne kadar şeker varsa çıkarıp bir kutuya koydum.

Günler hep böyle neşesiz geçti benim için. Artık büyükannemden kalan şekerler birer umut şekeri olmuştu. Her şekeri yemeden önce büyükannemin geri dönmesini diliyordum. Okul başladığında, yeni sınıfıma alışmam zor oldu. Okulda yeniydim ve sınıf arkadaşlarım beni aralarına almıyorlardı. Arada sırada yoktan yere tartışmalar da olmuyor değildi. Böyle zamanlarda büyükannem daha da çok aklıma geliyordu. Çünkü o benim sırdaşımdı.

Haftalar sonra, tam kutudaki şekerler tükenmek üzereyken, sınıfta yine tatsız bir olay yaşandı. Arka sıramda oturan bir kızla bir kalem yüzünden tartışmaya başlamıştım. Benim üstüme geliyordu ve ben ne yapacağımı bilemiyordum. Üstelik, diğerleri de ondan yana çıkmışlar, beni öğretmene şikâyet ederek haksız duruma düşürmüşlerdi.

O gün eve ağlamaktan gözlerim kıpkırmızı bir şekilde döndüm. Eve girdiğimde annem bana, “Bir misafirimiz var,” dedi. Hemen salona koştum. Bu misafir büyükannemdi! Ona en çok ihtiyacım olduğu zamanda geri dönmüştü! Koşarak ona sarıldım ve başımı göğsüne yasladım. Çok özlemiştim onu. Nasıl olduysa, bir anda ‘umut’ şekerleri artık sadece sıradan birer ‘şeker’ olmuştu benim için... ■

Feyza Zehra Kabasakal

7. sınıf öğrencisi
Konya, Konya ODTÜ Alp Koleji

NEDEN TOPUMUZ HEP DENİZE KAÇAR?

Bir yaz günü, iri bir yumurtayı andıran parlak güneş plajdaki herkesin tenini yakıyordu. Ayla ve babası Orhan, o sırada deniz kıyısında top oynuyorlardı. Ayla sürekli olarak topu farklı yerlere atıyor, bir türlü babasına atamıyordu. Ayla bu sefer kendisine gelen topu tutmak istiyordu. Babasının attığı topu yakalayabilmek için koştu, koştu... Evet, hâlâ topu yakalayabilirdi. Ve en sonunda sıçrayabildiği kadar havaya zıpladı. Topun içindeki zil çan çan çalıyordu. O da artık her seferinde yere çarpılmaktan bıkmıştı. Ayla zıpladı, eli topa değer gibi oldu, ama top, Ayla'nın onu yine tutamayacağından emindi. Kendisini hızla berrak, gök mavisi denize attı. Oh be! Artık özgürdü.

Orhan Bey topun peşinden suya daldı. Top arkasına baktığında, Orhan Bey'in arkasından geldiğini gördü. Denizin derinliklerine doğru hızla yüzmeye başla-

dı. Yüzdü, yüzdü... Sonunda Orhan Bey onun peşinden gelmeyi bırakmıştı. Top biraz rahatlamıştı ama artık kendini engin denizin insafına bıraktığı için de biraz korkuyordu.

Akşama doğru deniz karardı. Top, denizi daha önce hiç böyle görmemişti. O, bu saatlerde Ayla'nın valizinin içinde mışıl mışıl uyurdu. Ama şu an o kadar korkuyordu ki, uyumayı aklının ucundan bile geçirmiyordu. İleride bir deniz feneri gördü. Fakat oraya gitmek istemiyordu. Daha şişmemiş bir topken annesi ona denizden uzak durması için öğüt verirdi. Fakat o denizi hep sevmişti. Hatta bir keresinde, annesinin yokluğunu fırsat bilip suya atlamıştı. Annesi onu sudan çıkarınca çok kızmıştı ve ona efsanevi deniz canavarları hakkında hikâyeler anlatmıştı. O an annesinin, onun denize girmemesini istediği için bu deniz canavarlarını uydurmuş olmasını diledi. O bunları düşünürken ileride denizden beyaz beyaz baloncukların yükseldiğini fark etti. Korkmak istemediği için oraya bakmamaya çalıştı. Yüzünü göğe çevirdi. Yıldızlardan biri, tüm bedenini suya yansıtarak, baloncukların olduğu yerde bir kayanın olduğunu ve dalgaların bu kayaya çarptığı için orada köpüklerin oluştuğunu gösterdi ona. Küçük top bu yıldızla teşekkür edip oradan hızla uzaklaştı. Sonra, daha ne olduğunu anlayamadan çok kuvvetli bir akıntıya kapılıp kuzeye doğru ilerlemeye başladı küçük top. Akıntı sırasında suyun derinliklerine daldı. Bütün gece bayağı hırpalanmıştı.

Uyandığında güneş yeni yeni doğuyordu. Hava buz gibiydi. Öğlene kadar denizde oradan oraya savrulup durdu. Öğleden sonra gökyüzünde bir uçurtma gördü. Kendini ona gösterebilirse belki uçurtma onu da yanı-

na alıp, beraber uzaklara götürebilirdi. Tüm gücünü toplayıp suda çırpınmaya başladı. İçindeki zil yine çan çan çalmaya başladı. Uçurtma eğilip aşağı baktı ve küçük topu gördü. Top, uçurtmanın ona baktığını görünce iyice umutlandı ve uçurtmanın ona doğru süzülmesini bekledi. Fakat uçurtma ona aldırış etmeden asi başını yeniden gökyüzüne çevirerek, renkli kuyruğunu bütün ihtişamıyla salladı. Top ümidini kaybetmişti. Deniz artık ona uçsuz bucaksız bir çöl gibi geliyordu. Bir daha asla karaya çıkamayacağını düşünüyordu.

O bunları düşünürken ileride küçük bir tekne belirdi ve tekneden uzanan nasırlı bir el onu tek hamlede aldı. Sonra kuruladı ve tekneye koydu. Şaşkınlık, mutluluk, korku, umut ya da karamsarlık, tüm duygular tıpkı bir ebru gibi iç içe girmiş ve bir anda ne hissedeceğini şaşırılmıştı küçük top. Adamlardan biri diğerinden daha uzun boylu ve kumral saçlıydı. Diğeri ise daha kısaydı ve kömür gibi siyah saçları vardı. İkisinin de ayağında uzun sarı çizmeler vardı. Altlarına koyu haki renkli pantolon, üstlerine de kazak ve ceket giymişlerdi. Küçük top önce hemen oradan kaçmak istedi, ama sonra denize yeniden girmek istemediğini düşündü. Belki bu insanlar onu karaya götürebilirdi. Bu sırada adamlar aralarında bir şeyler konuşuyorlardı. Fakat top, adamların şivesinden dolayı ne söylediklerini anlayamıyordu.

Daha sonra iki adam motorun horultusu yetmezmiş gibi bağırarak denize bir ağ attılar. Sonra yine aynı gü-rültüyle "vira vira" sesleriyle ağı çekmeye başladılar. Sonunda ikisi birlikte çok büyük bir somon balığı sürüsü avladılar. Bu sefer de sevinçten çılgılık attılar. Yakaladıkları balıklardan biri teknenin içinde çırpınıp du-

ruyordu. Küçük top ona yardım etmek istiyor; fakat balığın umutsuzca çırpınışlarını gördükçe dikkati dağılıyor ve ne yapacağını bilemiyordu.

Sonra bir anda yuvarlanarak içi su dolu kovayı balığın üstüne döktü. Balık biraz ayılır gibi oldu ve bir hissimla teknedен dışarı atladı. Balıkçılar, atladığını gördüler fakat küçük bir balık olduğu için onu umursamadılar. Daha sonra tekne ani bir dönüş yapınca, bizim küçük top sekti ve cumburlop doğrucu denize daldı. Suya yayılan "floşş" sesinin ardından, yavaş yavaş yuvarkanı çıktığını hissetti. Yüze çıkınca, tekneden atlama-sına yardım ettiği balığın ona göz kırptığını gördü. Daha sonra balık suya daldı ve gözden kayboldu. Bu kadar mıydı? Balık da ona yardım etmeyecek miydi? Halbuki daha yeni kurtarmıştı onun hayatını.

Bu düşüncelerle birlikte balığın arkasından bakarken küçük top bir kez daha suya düşmüştü işte ve umudu artık iyice tükenmeye başlamıştı. Küçük top daha sonra bir akıntı buldu ve kaderinin onu nereye götüreceğini merak ederek kendini akıntıya bıraktı. Saatlerce derin denizde yüzdü, yüzdü... Akşam olunca, ılık akıntıda tatlı bir uykuya daldı. Rüyasında Ayla ağ-layarak ona sesleniyordu, o ise karanlık ve derin denizde devasa büyüklükte tırnakları, garip yüzgeci olan bir kedi ile boğuşuyordu. Küçük top için bu kedi tam bir tehlikeydi, çünkü kedinin hem dişleri hem de tırnakları bıçak gibi sivriydi. Ve küçük top kesinlikle patlamak istemiyordu. Kedi tam onu patlatıyordu ki, küçük top uyandı. Top, nemli havayı içine çekti ve, "Rüyaymış, oh!" dedi. Sonra aklına Ayla geldi ve Ayla'dan kaçıp denize atladığı için pişman oldu. Ayla'yı çok özlemişti, fakat artık bir daha onu görebileceğini sanmıyordu.

Ozan Aksu

7. sınıf öğrencisi
İstanbul, Özel İstanbul Ortaokulu

UMUDA YOLCULUK

Gece soğuktu. Etrafta sadece baykuşların ve çekirgele-
rin sesleri vardı. Yaz olduğu için gece, sabaha göre çok
soğuktu. O; eskiden uzun kollu olan, yırtılmış, kısa kol-
lu, turuncu tişörtü ile ısınmaya çalışıyordu. Bacakları
ve ayakları, eski püskü, açık renk kotu ve siyah, burnu
açılmış ayakkabıları ile ısınıyordu. Olabildiğince...

Şehrin sokaklarından geçerken gözü tabelaya takıl-
dı. “Çadır Kent 2 km.” Ok ise sağı gösteriyordu. Sağa
döndü. Sokakta kedilerden başka hareket eden bir şey
yoktu. Siyah-sarı kedilerin yanından geçerken gökyü-
züne baktı. Yıldızlar ona, annesini hatırlatıyordu.

“Şu takımyıldızının adı ne?” diye sormuştu.

“Büyükayı!”

“Aferin oğluma! Peki, o zaman küçükayı nerde?”

“Şurada şurada!” diye hevesle göstermişti.

“Tamam, o zaman şu da...”

“Kutupyıldızı!”

“Bravo oğlum!”

Bu hatırladıkları yüzünden gözleri doldu.

Annesiyle evden ayrıldıkları günü hatırlıyordu.

“Ne oluyor anne?”

“Gidiyoruz oğlum!”

“Neden? Nereye?”

“Babanın yanına. Savaştan kaçmak, kurtulmak için.”

Babası, askerliğini bitirmişti; ama savaş devam edi-
yordu. Eğer ülkelerinde kalırlarsa, fakirlikten yemek
bulamayacaklardı. Babası, onlara Çadır Kent’e ulaştığı-
nı ve onların da oraya gelmesi gerektiğini anlatan bir
mektup yazmıştı. Mektup ellerine ulaşır ulaşmaz yola
çıkışlardı. Birkaç gün arabalarıyla yol almış, sonra sı-
nırı geçmeyi başarmışlardı. Benzinleri bittiğinde, ara-
bayı bırakıp yola yaya devam etmişlerdi. Şehre vardık-
larında artık bu acının biteceğini anlamıştı.

Aslında öyle sanmıştı. Günler sonra annesi, bir ara-
banın altında ezilerek onu ortada bırakmıştı. Günlerce
yürümüşü.

Bir köpek havlaması onu bu düşüncelerinden ayır-
dı. Önünde koskocaman bir köpek duruyordu. Simsi-
yahtı. Tekrar havlayınca, bizimki koşmaya başladı. Kö-
pek hemen arkasından geliyordu.

Bir merdiven gördü. Merdivenden çıktı. Bir evin
kapısının hemen yanında bir başka merdiven vardı. Bu
merdiveni kullanarak ikinci kata çıktı. Sonra üçüncü,
dördüncü, beşinci...

En sonunda çatıya ulaştı. Tırmandı, en tepesine çık-
tı. Köpek artık ortalıkta görünmüyordu.

Olduğu yere çöktü. Nefes nefeseydi. Aşağıya baktı.
Çok yüksekteydi. Eğer buradan atarsa bu acı hemen
bitebilirdi. Ama “Hayır!” dedi içinden. “Şimdi vazgeç-
meyeceğim.”

Aşağıya indi. Sokakta yürümeye devam etti.

Artık gün doğuyordu. Derken sokağın ucunda bir işaret gördü. Yaklaşınca okuyabildi. “Çadır Kent 100 metre ileride.” Ok bu sefer bir ormanlık araziye gösteriyordu. Belki de uzun zamandır ilk kez gülümsedi çocuk. Güneşle beraber yeni bir umut, yeni bir yaşam doğuyordu onun için... ■

Vesile Nilsu DURAN

8. sınıf öğrencisi
Mersin, ODTÜ GV Özel Mersin Ortaokulu

ALTI YÜZ YETMİŞ İKİ

Ne kadar zamandan beri buradaydım bilmiyordum. Birkaç gün geçtiğini zannederken haftalar, hatta aylar akıp gitmiş de olabilirdi. Bu zifiri karanlıkta da zaman kavramı varlığından ödün vermemekte kararlıydı.

Gözümü ilk açtığımda beni kucaklayan da aynı karanlıktı. Kör olduğumu zannederek, çatallaşmış sesimle korku dolu bir çığlık koyuverdim. Sesimin yankılanıp bana dönmesi aşağı yukarı altı saniye sürdü. Demek ki, derin bir yerde bulunuyordum. Kendimden geçmek üzereydim ki, saçıma tel tel düşen ışık tutamlarını fark ettim. Gözlerim tepeme dikildi. Çok yukarıda, gün ışığı sızdırdığını tahmin ettiğim bir delik vardı. Neredeydim ben?

Etrafı kolaçan edecek kuvvet beni nasıl buldu, tek bir fikrim yoktu. Köşeye doğru adım attığımda, alternatif kaçış yolu sayılabilecek o delikten gelen ani gıcırdama, üstünde bulunduğum yüzeyin sallanmasına neden oldu. Sarsıntıyla geri düşerken, tutunacak bir yer

aradım. Sırtım soğuk ve kalın metal parmaklıklara değince anladım: Bir kafeste tutuluyordum.

Kafesi tutan halat mutlaka yukarılarda, tavana sabitlenmiş bir yapıya bağlıydı. Kafesin altı ne kadar derindir sorusuyla ayakkabımın tekini düşünmeksizin çıkardım ve daracık parmaklıkların arasından aşağı fırlattım. Derinliğin sonsuz olduğu düşüncesini kafama koymuştum ki çok, çok uzun bir bekleyişin ardından, yumuşak bir “pat” sesi geldi. Parmaklıkları aşsam bile, atlayıp kaçmam imkânsız gibi görünüyordu.

Neden buradaydım ben? Hapisten beterdı bu illet. Hayır, nasıl bir suç işlemiştim, buraya düşmek için, ne yapmıştım? Belki de birileri beni esir almıştı. Her iki ihtimal de mantıklıydı, çünkü hiçbir şey hatırlamıyordum. “Kimse yok mu?” diye bağırıacaktım ama kelimeler boğazıma düğümlendi. Ellerimi başıma koyarak parmaklıklara yaslandım ve gözümünden yaşlar boşandı. Ortamdaki uğultu, yankılanan bir iniltiye bırakmıştı yerini.

Biraz sonra gerçekliğe dönebildim. Ağlamak, uykumu getiriyordu ve uyumam aynı şaşkınlık ve korku ile yeniden uyanmam demek olacaktı. Vücudumdaki bitkinlik, karanlıktaki esaretimin uzun süreden beri olduğunu düşündürüyordu bana. Herhangi bir açlık hissetmesem de dilim çoktan kurumuştur. Susuzluktan gitmem an meselesiydi ama kararlıydım: Buradan kaçacak ve beni buraya tıkanlardan hesap soracaktım, ne pahasına olursa olsun.

Kaçma hayalimin verdiği hırsıyla yerimden oynadım. Kafesi inceleyerek işe başlayabilirdim. Dikkat gereken bu işin diğer tarafları da olduğunu aklımdan çıkarınamıştım; sallanan bu düzlemde beni tutan eski bir halattı. Ani bir hareketin bedeli çok ağır olabilirdi. Ka-

fesi sarsmamaya çalışarak yere yattım ve emekleyerek ilerledim. Diğer uca güvenle ulaştınca parmaklıkları yoklamaya başladım. Bir yerlerinde kilidi olacaktı elbet. Keşke şu gün ışığı biraz daha yardımcı olsaydı...

Dizlerimin üstünde ilerlerken kafesin dairesel bir biçime sahip olduğunu çok geçmeden anladım. Kafesi oluşturan metal boruları el yordamıyla incelerken, “Paslı, iğrenç parmaklıklar,” diye mızızlandım. O sırada kafes sanki bana karşılık vermişçesine gıcırdadı ve borulardan biri avucumu baştan aşağı yardı. Acıyla bağır-dım. Sesim yine yankılandı. Bana ait olduğunu bildiğim çığlık, karanlık duvarlara çarptıktan sonra korkunun sesi olarak ulaşıyordu kulaklarıma.

Yere çöktüm ve başımı yukarı kaldırdım. Umutsuz, fakat düşünceli bakışlarla dikkatim yukarıdaki parlak deliğe daldı. Süzülen gün ışığı aklıma da işleseydi keşke... Yakarışlarım duyulmuş olmalı ki, yukarı bakarken fark edebildim kafesin boyunu. Uyandığımdan beri emekleyerek ilerlemiştim, eni yeterince genişti. Ayağa kalksam nereme kadar gelebilirdi? Kafesi sarsmadan da öğrenmesi kolaydı. Merkezine doğru emekleyip orada ayağa kalkacaktım. Böylece her yana eşit kuvvet verip dengelenecektim. Emekleme işinde artık bir bebeğe meydan okuyabilirdim.

Ortalarda bir yer belirledim. Şansıma, ben kafesin orta noktasını ararken delikle de aynı hizaya gelmiştim. Kafesten çıkabilsem halata tırmanıp direkt delikten çıkabilirdim! Kurtuluş yolu benim için anbean kolaylaşıyor gibiydi. Bunun verdiği sevinçle, güvenim yerine geldi. Kurtulacaktım buradan, biliyordum.

Ellerimi yere sabitlemek, doğrulmam için ilk adım olacaktı. Tutunacak herhangi bir cisim bulunmadığın-

dan vücuduma güvenecektim. Kollarımı iki yanına doğru açtım, ellerimi düzleme yerleştirip parmaklarımı büktüm. Düzlemden destek alabiliyordum. Asıl iş, bundan sonra başlıyordu. Dizlerimin üstünde duruyordum. Tek ayağımı altımdan kurtararak önüme koydum. Şimdi bir dizimi yere yaslarken diğerini bükmüştüm. Arkadaki ayağımla vücuduma kuvvet uygulamam gerekcekti. Öndeki ayağıma da yavaş yavaş vücudumun tüm yükünü iletcektim. Arkadaki ayağımı kaldırmaya başladım. Bu sırada vücudum da doğruluyordu. Kollarım yukarı kalkarken ellerime verdiğim kuvvet ayaklarıma geçiyordu. Gözlerimi heyecandan sımsıkı kapamıştım, ancak dengemi sağlamakta zorluk çekmeme neden olmuştu bu durum.

Doğrul, doğrul, doğrul. Bu süreç sonunda gözlerimi açınca ayağa kalkmayı başardığıma tanık oldum. Kafesin tavanının bir karış tepemde olduğunu görünce, heyecandan elim ayağım titredi. Kolum, tavana uzandı. Demir parmaklıkların ardında büyükçe başka bir demir parçasını kavrayınca yine çığlıklara boğuldum: Kilit tam tepemde beni bekliyordu.

Ne yazık ki, beynimden vurulmuşa döndüm. Kilit beni beklediği yoktu, anahtarına ihtiyacı vardı! Ağlasam mı gülssem mi bilemedim. Evet, onca çaba bir hiç içindi...

... ya da değildi! Sihirle bir anahtar yaratacak değilim ya, kaslarıma biraz güveneyim dedim. Bu paslı demir parçasına mı yenik düşecektim? İki elimle kilidi tutarak parmaklıkların birleştiği noktaya sertçe çarptım. Sol elimdeki yara için bir tehdit de olsa var gücümle vurdum, tüm hırsımı ondan çıkardım. Hayatımda bu kadar sert vuruşlar yaptığımı anımsamıyordum. Uğra-

şadurayım, kilit beklenmedik bir şekilde güçlü çıktı. Onu böyle kırmaya olanak yoktu. Şimdi yorgunluktan düşüp bayılacaktım.

Durduğum yerde nefes alıp verdim. Elim ceketimin cebine gitti. Tamamen kontrolümün dışında yaptığım bu hareket için kendime ne çok minnet duymuştum. Parmağıma sivri bir şey batınca bir topluiğneyi de beraberimde getirdiğimi gördüm. Mutluluktan gözyaşlarım yüzümü kapladı. Duygularım inanılmaz bir hızda değişiyordu, neredeyse her saniye zihnime takılanlar yüz kaslarımı harap etmişti.

Topluiğnenin ucunu kilitten yavaşça geçirdim. Birinci dönüş sola, ikinci dönüş sola, üçüncü dönüş...

Kilit açıldı.

Demir parmaklıklardan oluşan kapağı açtığımda delikten gelen gün ışığını bir mucizeye tanık oluyormuş gibi seyrettim. Gözlerim fazlasıyla kamaşmıştı, ne var ki kendimi ona bakmaktan da alıkoyamıyordum. Ona ulaşacaktım. Ellerimi açık kapağa bastırdım ve son bir gayretle vücudumu yukarı çektim. Bacağımı kapağın üstüne koydum ve aşağıda kalan diğer bacağımı da kapağın diğer tarafına attım.

Kafesin üstündeydim. Gün ışığını içeriye ileten o delik hızlı bir şekilde bana yaklaşmaya başladı. Belki de üstünde bulunduğum kafes yukarı çekiliyordu. Anlam veremiyordum. Beynim çalışmıyordu. Işık, beni kör edecek düzeye gelmişti. Sonra beklenmedik bir şey oldu. Işıkla birlikte aydınlanmış olan duvarlar üzerime gelmeye başladı. Kuvvetli bir sarsıntı ya da patlamadan sonra kafesin üzerine kaya parçaları düşmeye başladı. Nasıl bir dürtüyle yaptım bilmiyorum, kaya parçalarından birini aldım. İşlenmemiş bir taş kömürüydü. Kesif

bir kömür kokusu da o an geldi burnuma.

Son bir kez gözlerimi kapattım. Bu, sandığım gibi bir kurtuluş değil miydi yoksa? Eğer bu ışık insanların yaşamlarının son ânında gördükleri o ışıksa ve ben şu an son nefesimi alıyorsam bile, yaşayacağıma dair umudumu hiç kaybetmemeliydim. Bana lazım olan tek şey umuttu.

* * *

6 Temmuz 2020 tarihli bir gazetede yayımlanan haber şuydu:

Bir Türk üniversitesi “Yaşama Yön Veren Duygular” adlı proje kapsamında 1000 kişilik bir denek grubunun bilinçaltına karanlık oda simülasyonu yerleştirdi. Her bir denek, karanlık odayı kendi yaşam tecrübeleri ve korkuları doğrultusunda farklı algıladı. Kimileri kendilerini uzay boşluğunda zannederken, kimileri de depresimde göçük altında kaldıklarını düşündüler. Karanlık oda en çok mezar olarak algılandı ve deneklerden dört yüz otuz sekizi yaşamlarını yitirdiklerini düşünerek hiçbir kurtuluş çabasına girişmedi.

Karanlık oda, denekler tarafından nasıl algılanırsa algılandığı hepsi son saatlerini yaşadıklarına inandırıldı. Beş yüz altmış iki denek ise, ışığı gördükten sonra yaşam mücadelesinden vazgeçti. Böylece 999 denek simülasyon ortamında sanal olarak yaşamlarını yitirmiş oldu.

Madenci babasını bir iş kazasında kaybeden 672 numaralı denek, simülasyonu derin, karanlık bir kuyuda dar bir kafes olarak algıladı. Simülasyonla kendisine yaşatılan fiziksel acıların yanı sıra hüznün, öfke, kor-

ku gibi duygularla da baş ederek, içinde kuvvetli bir şekilde taşıdığı umut duygusuyla ölüme meydan okudu ve ışığa teslim olmadı. İki günlük süreyi 11 saatte tamamlayan 672 numaralı denek, insanı ayakta tutan en büyük duygunun umut olduğunu ispat ederek insanlık tarihine geçti. ■

Zeynep Nazlı KADIOĞLU

7. sınıf öğrencisi

Denizli, Denizli Bilim ve Sanat Merkezi

TOZ

Varlığımın belirli bir amacı ya da yeri yok.

Yaşadığımız yer, onlarca, belki de yüzlerce yıldır burada, benim oluşumum için geçen süre de dahil. İnsanların bizi daha keşfedememiş olmasına seviniyorum aslında. Hangi toz tanesi kocaman teknolojik aletlerin altına yatıp her tarafının incelenmesini ister ki?

Aslında nasıl yaşadığımı ben de bilmiyorum. Vücudumun belirli bir sistematik düzenlemesi yok. Bazen yaşam çok anlamsızlaşıyor, özellikle de burada, bu sandığın içinde milyonlarca toz tanesi arasındayken. İşte yolculuğa çıkmaya, bunu fark ettikten sonra karar verdim. İçinde yaşadığım düzen beni çok sıkıya başlatmıştı; eskisi kadar gülmüyordum, hatta artık yaşamak bile istemiyordum; yaşamaya devam etmem için bir nedene ihtiyacım vardı. Tozlar diyarı ya da yaşadığımız yere her ne deniyorsa orada mutluluğu yakalayamamıştım. Dünyanın sadece yaşadığımız yerden ibaret olduğunu sandığım zamanlar, benim için yolculuk umu-

dunun en uzakta olduğu zamanlardı. Ama içimde hep umudu taşıyordum. Umudum bazen büyümüş, bazense küçülmüştü; ama ben onun hep var olmasına izin vermiştim. Aslında kendimi tanıyamadığım günleri düşündüm. Birkaç gün öncesini, sadece “sıradan” bir toz tanesi olduğum günleri...

İşte diğerlerinden farklı olmayan bir günün başlangıcı... Varoluşum hakkında uzun uzun düşüneneğim bir gün daha... Yapabileceğim tek şey, acaba buradan başka bir dünyanın da var olup olmadığı hakkında yine kendi kendimi yiyip bitirmek. Eski bir arkadaşım, “Hayatı yaşamıyorsun, hep çok durgunsun,” derdi. Sahi neydi hayatı yaşamak? Günlerdir bu konu üzerinde düşünüyorum. Buradan kurtulmalıyım, bu dünyadan kurtulmalıyım; ancak o zaman hayatı yaşayabilirim. İçinde bulunduğum “şey”in aslında bir hayat olup olmadığını bile bilmiyorum. Aslında birçok şeyi bilmiyorum. Bilmediğim şey, buradan kurtulmak istediğim.

Böyle düşünürken birden kulakları sağır edecek bir sesle birlikte, gözleri kör edecek derecede yoğun bir ışık bütün sandığın içini doldurdu. Tüm toz taneleri, en yakınlarındaki kuytulara saklandılar. Her yer birbirlerini ezerek canını kurtarmaya çalışan toz taneleriyle doldu. Ben daha ne olduğunu anlayamadan, daha önce hiç görmediğim, havada uçabilen rengârenk bir yaratık tam önüme kondu. Aniden, hiç yaşamadığım bir heyecan hissettim. Varoluşumdan “o an” a kadar, etrafımdaki toz taneleri, gördüğüm tek canlılardı. Korkmuşum, ama yıllardır beni yiyip bitiren kurtulma isteği, yaşadığım yere dolan ışıkla birlikte gelmişti sanki. Cesaretimin korkumu yeneceği an gelene dek bekledim ve koştum. Koşabileceğim kadar hızlı koştum. Beni bu-

radan götürecektir kurtarıcıma tutunabildiğim kadar sıkı tutundum; çünkü umudumun, buradan olabildiğince uzaklaşmaya bağlı olduğunu biliyordum.

Tutunduğum şey, yavaş yavaş havalanmaya başlamıştı, yere konduğunda havaya doğru kalkan “rengârenkleri” şimdi iki yanına doğru yaymış, onları açıp kapayarak ahenk içinde sallıyordu. O kadar güzel bir görüntüsü vardı ki... Havada bir ebemkuşağı, tiraje, adı her neyse... Bulduğum yere, sıkıca yapışmışım, ama uzun süre burada kalamayacağımı biliyordum. O yüzden kendimi yukarı çekmeye çalıştım. Bunu yapmaya çalışırken birden duraksadım. “Rengârenk varlığı” izlerken ve yukarı doğru tırmanmaya çalışırken, etrafıma bakmayı unutmuşum. Burası kocaman, koskocaman bir yerdi. O kadar tuhaf şeyler vardı ki... Çoğu kahverengiydi. Aslında merak ettiğim pek çok şey vardı; ama aniden yukarıya doğru havalandık ve kendimizi kocaman bir delikten dışarıya attık. Burası oldukça ürkütücü bir yerdi. Üstümde kapkara bir gökyüzü ve küçük parıldayan lambalar, altımda ise yine kapkaranlık bir boşluk vardı. Bir hiçlikte miydim yoksa? Çok korkmuşum. Titreyen sesimle, “Hey!” dedim, bir cevap beklemeden.

Rengârenk varlık aniden durdu ve havada öylece kaldı. Bu, benim iyice korkmama neden olmuştu. “Kim var orada?” dedi, ince sesiyle. Hızla öbür tarafa döndü. Bunu bir daha yapmaması için kısık sesimle, “Ben, yani ben. Ben oluyorum, ben,” diye fısıldadım. “Sen olduğunu ben de biliyorum. Nesin sen?” dedi. “Toz tanesi,” deseydim, ne yapardı acaba? Büyük ihtimal şöyle bir silkelenir, beni üzerinden atmaya çalışırdı. “Belki de kötü birisi değildir,” diye düşündüm. Ama yi-

ne de korktum. “Sen kimsin?” diye sordum. Rahatsız edici bir sessizlik oldu. Ardından o da bir ezgi gibi naif ve ince sesiyle fısıldadı: “Kelebeğim ben.” Tekrar ettim: “Kebelek?” “Hayır,” dedi. “Ke-le-bek.”

Titremeye başlamıştım. Kendim gibi sesim de titriyordu üstelik. Hem karşımda duran “şey”e oranla o kadar küçücüküm ki, birazcık olsun duyulabilmek için neredeyse çığlık atar gibi konuşmam gerekiyordu. O yüzden bağırdım. Zaten beni silkeleyip atacak birisiyse başından bitmiştir her şey, diye düşündüm. “Neredeyse düşmek üzereyim, senin üstüneyim ama tutunacak gücüm kalmadı.”

“Nesin sen?” diye bağırdı kelebek. Onlarda toz tanesinin adı farklı mıdır acaba, diye düşündüm. Kelebek bir iki kez etrafında döndü, arkasında olup olmadığını anlamak için. Ama alta doğru döndüğünde neredeyse kusacak gibi oldum, son bir atılımla kendimi yukarı çektim ve uzun süredir boşta kalan bedenimi yere bıraktım. “Ben, ben toz tanesiyim işte. Senin gibi adım yok. Sadece ‘tane’.” Beni silkeceğinden kesinlikle eminim. O yüzden, gözlerimi sınıksıkı kapayıp dişlerimi sıkıttım. Bedenim yay gibi gerilmişti.

Kelebek tekrar havalanmaya başladı. Zaman kavramını tam anlayamamıştım ama uzun süredir buradaydım. Vücuduma giren rüzgârdan da hiç etkilenmedim. Kendimi ilk defa güçlü hissettim. Nerede olduğumu unuttuğum kısa bir an... Ama rahatsız edici sessizlik devam edince, içime bir huzursuzluk yayılmaya başladı. Tekrar, “Hey!” demek istemiyordum. Belki duymamıştı bile beni, belki güvendeneydim, belki benimle konuşmak istemiyordu, belki... O yüzden sadece oturmaya devam ettim. Ama korku tüm zihnimi delip geçmişti.

Korku... Dehşet... Belirsizlik... Aklımda daha fazla senaryo üretmeden, sadece oturmaya devam ettim.

Bir süre sonra kelebek yere kondu ve bana seslendi. “Hey sen! Orada mısın hâlâ? Çünkü oturmaya ihtiyacım var ve eğer oradaysan aşağıya insan iyi olur.” Bu sözleri duyar duymaz yere atladım ve karşımda oturma konumuna geçmekte olan kelebeğe tekrar dikkatle baktım. Üstünde renklerin tüm tonlarıyla parıldayan kanatları vardı ve daha önce görmediğim bir şeydi. Kelimeler ifade edebilir mi bilmiyorum ama büyülenmiştim. Ben öylece ona bakarken kelebek kafasını biraz yere eğip beni fark ettiğinde, bana doğru bakmaya başladı. Tam başka yöne dönmeye hazırlanmışken, “Nereden geliyorsun, kimsin sen?” diye sordu.

Eğer; yuvanız sandığımız yerden uzakta, uçuşuma benzeyen bir yerde, karşınızda hiç görmediğiniz birisi size nereden geldiğinizi soruyorsa, çok korkarsınız; ama kelebeğin sesi beni çok rahatlatmıştı. Ben de onun yaptığı gibi oturdum ve, “Ben sadece sıradan bir taneyim, benim gibi birçok tanenin olduğu bir yerden geliyorum,” diyerek, kendimi tanıttım. Hayatımın küçücük bir cümleye sığması beni şaşırtmıştı; ama şaşırtmaması gerekiyordu. Kelebek bana baktı ve yüzü yumuşadı. “Hiç kimse sıradan değildir,” dedi. Bir süre sustu, sonra daha alçak bir ses tonuyla devam etti: “İster dünyalara sığamayacak bir dev, ister gözlerimizi kısararak bile göremeyeceğimiz bir toz tanesi ol, her durumda bir fark yaratmak için varsın. Pek çok kişi yaşamak için amacının olmadığını söyler, bunu zaman zaman herkes düşünür. Unutma! Hiçbirimiz dünyanın yedek parçası değiliz.” Durdu, sanki devam edecekmiş gibi bekledi, sonra bana doğru uzattığı başını geriye çekti ve gözle-

rini kapadı. Ben de durduğum yerde daha da büzüldüm. Şimdi daha da çoğalmış olan ışığa alıştığım için uyuyabilirdim artık.

Kelebeğe seslendim: “Hey!” Cevap olarak kesik bir ses çıkardı, ben de devam ettim. “Nereye gidiyorsan ben de seninle gelebilir miyim?” Gözlerini hafifçe açtı. “Çiçekler vadisine,” dedi. Konuştukça kısılan sesiyle gözlerini sıkıca kapadı ve başını çevirdi. Son sorumu duymadığını düşündüm, ben de arkama doğru yaslandım ve gözlerimi kapadım.

Bu şekilde kelebekle birlikte günlerce yola devam ettik. Giderken arada bir duruyor ve, “Hâlâ orada mısın?” diye sesleniyordu. Ben de cevap veriyordum. Genelde etrafı seyrediyordum. Adını bile bilmediğim güzellikler, yenilikler... Hatta birkaçına isim bile koymuştum kendi kafamda. Birkaçını da kelebek söylemişti. Çok yorulduğunda renkli bir şeyin üstünde duruyor ve dinleniyordu. Bu renkli şeylerin adının “çiçek” olduğunu söylemişti. Çiçekleri çok sevmiştim ve verdiğimiz molalarda beni çiçeğin birine götürdüğünde, sanki evimdeydim.

Kelebek uçarken ben de onun tüylerine sıkıca yapışmış etrafı seyrediyordum. Artık altımızda yeşilcikler yoktu. Bir gökkuşağı gibi uzanmış çiçekler, yeşilciklerle birlikte dans ediyorlardı âdeta. Büyülenmiş gibi hissettim. Üstelik burası, daha önce gitmediğimiz yerler kadar güzel kokuyordu. Sonra kelebek kanatlarını dikleştirdi ve yere inmeye başladı. Daha sıkı tutunmuştum. Ama o bir çiçeğin üstüne kondu, ben de aşağıya indim. “Sanırım buraya kadar,” dedi kelebek bana bakarak. Sonunda çiçekler vadisine geldiğimizi anlamıştım. Hafifçe başımı salladım, ama bu hareketimi

göremeyeceğini bildiğimden seslenerek onayladım: “Sanırım...” Kanatlarını tekrar açtı, sonra durdu, bana döndü. “Seçimlerini yaparken kalbinin sesini dinle ve umarım yaşadığın hayatta mutluluğu yakalayamadığında, kalbinde her şeye yeniden başlayacak gücü bulursun.”

Böyle dedi ve gitti. Ben de oturduğum yerden onun uçuşunu seyrettim. Bir toz tanesi kadar küçülüp yok oluncaya kadar arkasından baktım. Kelebeğin gidişi beni hüzünlendirmişti, uzun bir süre daha o çiçeğin gövdesinin başladığı yerde oturdum. Sonra çiçeğin içinde hafifçe bir oyuk olduğunu fark ettim. Orada kıvrılıp uyuyabilirim, diye düşündüm.

Çiçeğin içine doğru yol almaya başladım. Henüz ilerlemeye başlamıştım ki, çılgık atarak aşağıya doğru düştüm ve kendimi çukur gibi yapışkan bir yerde buldum. “Hoş geldin,” diyen bir ses duydum. Daha fazla ürktüm, etrafıma baktım. Zaten kelebeğin sesi değildi ki bu, kim çağırıyor olabilirdi beni?

“Benim çiçek, merhaba.” Cevap veremedim, şok olmuştum. “A... Ama...” dedim kekeleyerek. “Çiçekler ko-konuşamaz ki.” Bunu söylerken, oturduğum yapışkan yerden kurtulmaya çalıştım. “Zaten konuşamazlar, bizi sadece sen duyabilirsin. Hoş geldin polen tanesi, hazır mısın?” Neye hazır mıydım? *Umarım yaşadığın hayatta mutluluğu yakalayamadığında, kalbinde her şeye yeniden başlayacak gücü bulursun.* “Beni karıştırıyor olmalısın, ben polen değilim, ben sadece sıradan bir toz tanesiyim.” *İster bir dev, ister bir toz tanesi, hiç kimse sıradan değildir. Hepimiz fark yaratabiliriz.*

“Hazırım!” diye bağırdım. Bedenim karıncalanmaya başladı ve ruhumu içinde tutan tanenin yok olmaya başladığını hissettim. Hiçbir şey göremiyordum ama

hissedebiliyordum. İçimde dans eden parıltılarla birlikte bedenim yok oldu ve değişmeye başladığımı fark ettim. Ait olduğum kişiydim artık, sonunda ait olduğum yerdeydim.

Ve yıllar sonra belki de ilk defa gülümsedim. ■

GEÇMİŞTEN KARELER

Zeynep Cemali Öykü Yarışması, 2011'den bu yana, her yıl belirlenen bir temada öyküler yazan 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri için düzenleniyor. Yarışmanın 2015 duyurusu Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yurt çapında yapılıyor.

1. YIL
2011

2011 teması
KARDEŞLİK

*“İki kardeş simsıkı
kucaklaştılar.”*

Zeynep Cemali'nin
Ankaralı kitabından.

SEÇİCİ KURUL 2011

Aysel Gürmen
Necati Tosuner
Yrd. Doç. Dr. Necdet Neydim
Sevim Ak
Dr. Müren Beykan

Nurbüke Teker

6. sınıf öğrencisi
Ankara, Türkan Yamantürk
İlköğretim Okulu

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

“Zeynep” öyküsü

Nihal Deniz Köksal

7. sınıf öğrencisi
Ankara, Andiçen İlköğretim Okulu

İKİNCİLİK ÖDÜLÜ

“Çukur” öyküsü

Destina Berfin Sever

8. sınıf öğrencisi
İzmir, Yöneliş Koleji

ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ

“Yıllar Sonra” öyküsü

2. YIL
2012

2012 teması
HOŞGÖRÜ

*“Ona duyduğum öfke
çoktan uçup gitmişti.”*

Zeynep Cemali'nin
Patenli Kız kitabından.

SEÇİCİ KURUL 2012

Hacer Kılıcıoğlu
Necati Tosuner
Prof. Dr. Nuran Özyer
Süleyman Bulut
Dr. Müren Beykan

Beyza Nur Muslu

8. sınıf öğrencisi
İstanbul, Prof. Abdullah Türkoğlu
İlköğretim Okulu

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

“Bir Parça Hoşgörü” öyküsü

Bilge Arslan

7. sınıf öğrencisi
Bursa, Özel Çakır İlköğretim Okulu

İKİNCİLİK ÖDÜLÜ

“Sessizliğin Ressamı” öyküsü

Ceren Kuran

6. sınıf öğrencisi
İstanbul, Terakki Vakfı,
Özel Şişli Terakki İlköğretim Okulu

ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ

“Bir Demet Çiçek” öyküsü

3. YIL
2013

2013 teması
ARKADAŞLIK

“Onların arasında olmak için neler vermezdi.”

Zeynep Cemali'nin
Gül Sokağı'nın Dikenleri kitabından.

SEÇİCİ KURUL 2013

Aslı Tohumcu
Gülsüm Cengiz
Necati Güngör
Prof. Dr. Selahattin Dilidüzgün
Dr. Müren Beykan

Dilara Karabekmez

7. sınıf öğrencisi
Edirne, Fatih Sultan Mehmet Ortaokulu

BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ

“Işık Yağmuru” öyküsü

Sıdika Selin Çolak

6. sınıf öğrencisi
Mersin, ODTÜ Geliştirme Vakfı Mersin Ortaokulu

İKİNCİLİK ÖDÜLÜ

*“Bir Deniz Feneri Vardı:
Yalnız...” öyküsü*

Beyza Çelik

8. sınıf öğrencisi
İstanbul, Bayrampaşa, Tuna Ortaokulu

ÜÇÜNCÜLÜK ÖDÜLÜ

“Mızıka” öyküsü

GÜNIŞIĞI
KİTAPLIĞI

Gençler bu kez
“cesaret” öyküleri
yazıyor!

Çocuklara okumayı sevdiren usta öykücü Zeynep Cemali'nin anısına, Günişiği Kitaplığı tarafından düzenlenen Zeynep Cemali Öykü Yarışması beşinci yılında! Milli Eğitim Bakanlığı'nın tüm yurttaki duyurduğu yarışmaya 6, 7, 8. sınıf öğrencileri, 2015 için belirlenen “cesaret” temasında yazacakları öykülerle katılacaklar.

“Yüzlerindeki kararlılık, gelecek günlerin muştusu gibiydi.”

Zeynep Cemali'nin *Güzellece'de Bir Kaçak*, *Memo* kitabından tema cümlesi.

son başvuru
20 MAYIS 2015

2015 teması
CESARET

SEÇİCİ KURUL

Ayfer Gürdal Ünal
Behçet Çelik
Neslihan Önderoğlu
Yalvaç Ural
Dr. Müren Beykan

BAŞVURU

Postayla Günişiği Kitaplığı Zeynep Cemali Öykü Yarışması
Profilo Plaza, Cemal Sahir Sok. 26/28 B3 Mecidiyeköy 34387 İstanbul

E-postayla yarisma@gunisigikitapligi.com

GÜNİŞİĞİ
KİTAPLIĞI

ZEYNEP
CEMALİ
EDEBİYAT
GÜNÜ

Türkiye'nin tek edebiyat yayıncılığı buluşması!

Zeynep Cemali Edebiyat Günü

Her sonbaharda düzenlenen yıllık uzmanlık konferansı Zeynep Cemali Edebiyat Günü, gündeminde edebiyat yayıncılığındaki gelişmelere ve sektörün güncel konularına yer veriyor. Tamgünlük konferansa edebiyatımızın usta kalemleri, yayıncılar, eleştirmenler, çevirmenler, akademisyenler, tasarımcılar, kütüphaneciler, basından, eğitim kurumlarından ve sivil toplum kuruluşlarından yetkililer katılıyor.

Edebiyat yayıncılığımızın gelenekselleşen konferansı her yıl, usta öykücü Zeynep Cemali'nin anısına yurt çapında düzenlenen Zeynep Cemali Öykü Yarışması Ödül Töreni'yle taçlanıyor. Öyküleriyle dereceye giren gençler ödülleri, edebiyat ustalarının elinden alıyor.

SELİM İLERİ • NAZLI ERAY • BEHIÇ AK • MÜGE İPLİKÇİ • ENVER ERCAN
GÜLTEN DAYIOĞLU • FERİDUN ORAL • NECDET NEYDİM • MİNE SOYSAL
MÜREN BEYKAN • ADNAN BİNYAZAR • AYFER GÜRDAL ÜNAL • SADI GÜRAN
BEHÇET ÇELİK • ÜSTÜN ERGÜDER • HUBAN KORMAN • SEMİH GÜMÜŞ
NECATİ TOSUNER • AYL A ÇINAROĞLU • METİN CELÂL • ASLI TOHUMCU
KENAN KOCATÜRK • GÜLENAY BÖREKÇİ • YALVAÇ URAL • FERİDUN ANDAÇ
FATİH ERDOĞAN • HALİL TÜRKDEN • GÜLÇİN ALPÖGE

Edebiyatla eğitimin kesişme noktası!

8. Eğitimde Edebiyat Semineri 7 Mart 2015'te...

Günüşiği Kitaplığı, öğretmenler, eğitim yöneticileri ve kütüphaneciler için düzenlediği Eğitimde Edebiyat Seminerleri'ni sosyal sorumluluk bilinciyle gerçekleştiriyor. Çağdaş çocuk ve gençlik edebiyatının önemli başlıkları ve öğretmenlerin gerçekleştirdiği yaratıcı okuma uygulamalarıyla mesleki gelişimi hedefleyen seminerlere, edebiyata önem veren eğitim kurumları ev sahipliği yapıyor.

IŞIK ORTAOKULU

Bilgi için: seminer@gunisigikitaapligi.com

www.gunisigikitaapligi.com

Öğretmenler için
EĞİTİMDE
EDEBİYAT
SEMINERLERİ
GÜNİŞİĞİ
KİTAPLIĞI

ZEYNEP CEMALİ ÖYKÜ YARIŞMASI

Katılım koşullarını öğrenmek ve ayrıntılı bilgi için

www.gunisigikitapligi.com

www.gunisigikitapligi.com/projeler/zeynep-cemali-oyku-yarismasi/

Öykü göndermek için

yarisma@gunisigikitapligi.com

Dört yıldır Milli Eğitim Bakanlığı tarafından duyurulan ve yurt çapında düzenlenen *Zeynep Cemali Öykü Yarışması*'na, ortaokul 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri katılabiliyor. Yarışmanın yıllık teması, usta yazar Zeynep Cemali'nin sevilen kitaplarından alıntılanan bir cümleden yola çıkarak belirleniyor. Yarışmaya başvurular her yıl mayıs ayında sona eriyor. Yaz döneminde gerçekleşen seçici kurul çalışmalarının ardından ödüller, sonbaharda İstanbul'da gerçekleşen Zeynep Cemali Edebiyat Günü'nün sonunda yapılan törenle sahiplerini buluyor. Yarışmada, ilköğrencilerimiz; duygu, düşünce ve gözlemlerini yazarak ifade etmeye özendirilen Türkçe öğretmenleri de ödüllendiriliyor.